

23

**OBRAZEM 6,5 TUNY
VOŇAVÉHO SÝRA**

TÉMA ČÍSLA

25 LET V UNESCO OLOMOUCKÉ SVĚTOVÉ ČTVRTSTOLETÍ

**Sdílená kola jsou zpátky
v olomouckých ulicích**

5

**Radnice se bude
dva roky opravovat**

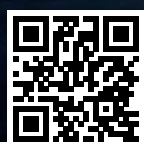
8

**Jedinečný hudební festival
rozezní fotbalové hřiště**

28

Investujeme **20 miliard Kč** do ekologického tepla pro všechny

20 miliard Kč investujeme do moderních řešení a technologií, díky kterým všechny naše provozy mohou opustit uhlí a přejít na čistší paliva.

www.spolecne2030.cz

V TOMTO ČÍSLE

SVÁTKY MĚSTA LETOS ROZEPPÍVAJÍ OLOMOUČ

Průvod ke cti svaté Pavlíny, taneční večer, víkendový program pro rodiny s dětmi a hlavně písně, které vše propojí.

6

KAFE A ÚSMĚV – NEJVĚTŠÍ DAR DOBROVOLNÍKŮ

Zpříjemnit chvíle pacientům onkologické kliniky se rozhodli zaměstnanci magistrátu.

20

11

NA TABULOVÉM VRCHU LZE PARKOVAT POHODLNĚ I PŘES NOC

130 parkovacích míst u obchodáku budou mít od června vždy večer k dispozici obyvatelé Tabulového Vrchu.

21

ROZHOVOR: JIŘÍ FIALA JAKO OLMOUCKÝ PITAVAL

Nejlépe se prodávají detektivky a kuchařky. Tvrdí olomoucký historik a spisovatel Jiří Fiala.

RŮŽE K OBDIVU, MASOŽRAVKY K PRODEJI

Festival Vyznání růžím a prodejní výstava Živé pasti jsou na Výstavišti Flora na programu na přelomu května a června.

17

HOKEJISTÉ UHÁJILI EXTRALIGU, JAN TOMAJKO V MOŘE KONČÍ

Bez větších problémů zvládli hokejisté baráž o udržení v extralize. Překvapení je ale čekalo až na závěr.

25

GLOSA

Pivo mladé čep vyrazí! Toto přísloví z maturitních stužek (kde je jim konec) zpravidla provázelo veškeré bujaré veselí mladých.

Na jaře, kdy vše bují a raší, se staví májky, pořádají se veselice a hlavně majáles. Mladí si na něm

(asi jen dříve), lehce pod parou, vesele a zábavně vždy dobírali establishmentu. Zvolili mezi sebou krále oslav a na papaláše a četníky vystrkovali jeden z prstů. Byli aktivními strůjci své zábavy s mnohdy nečekanými zvraty a drobnými výtržnostmi mimo zavedené mravy. (Kde je tomu konec.)

Jaro! Nejkrásnější, nejšťastnější období. Jestli Goethe chtěl více světla, dnes by to chtělo více radosti, více oslav. Užijte si jaro, nadechněte se, rozběhněte se a vyrazte čep. Gaudeamus igitur. Ať žije majáles!

Pavel Konečný
předseda redakční rady

Patří podle vás sdílená kola do města?

ANO

Aneta Kancirová
rodičovská dovolená

Sdílená kola do města patří. Moc jsem si je sice nepůjčovala, protože jsem věčně s kočárkem, ale přijde mi, že v Olomouci se dá na kole všude dobře dojet. Sice se za ně platí, ale za MHD taky.

ČÁSTEČNĚ

Danilo Selvaggi
turista z italského Trenta

Sdílená kola jsou dobrá myšlenka, ale na druhé straně, když jich je ve městě moc, zvláště v centru, tak to dobré není. Možná by se to mělo nějak limitovat.

NE

Pavel Perutka
technik

Sdílená kola do města nepatří. Obtěžuje to lidi. Cyklisti bývají bezohlední. I na koloběžkách jsou bezohlední, hlavně ti mladí, vadí mi to. Měla by tady být klidová zóna.

OZNÁMENÍ

Poutní slavnost k 80. výročí ukončení II. světové války se koná ve čtvrtek 8. května 2025 na Svatém Kopečku. Pontifikální mše začíná v 9:00, hlavním celebrantem bude kněz František Rábek.

Na neděli 11. května připadá **Svátek matek**. Od 14 do 18 hodin proto bude pro všechny maminky, ale i babičky s dětmi, ženy a slečny připravena oslava na hřišti v Bezručových sadech. Bude tam skákací hrad, venkovní hry a tvoření pro děti, masáže, občerstvení a dárečky a hudba pro všechny.

Konference odboru sociálních věcí v rámci plánování sociálních služeb s názvem *Bydlení, rodina a sociální služby v Olomouci* se koná 15. května v době od 9 do 15 hodin ve velkém zasedacím sále zastupitelstva na adrese Hynaisova 10. Přihlášky a program jsou na webu aktivni.olomouc.eu.

Tomáš Slavata pořádá triatlonové závody pro děti z dětských domovů, sociálně slabých rodin i širokou veřejnost s názvem Slavata Triatlon Tour. V Olomouci se koná 14. května. Více na slavatatriatlontour.cz.

Fotbalisté Sigmy si po 13 letech zahrají **finále domácího poháru**. Na Andrově stadionu přivítají 14. května pražskou Spartu. Pořadatelem je FAČR, která také řídí distribuci vstupenek. Na zápas nebudou platit permanentní vstupenky Sigmy.

Nevidomé umělkyně klavíristka **Ráchel Skleničková** a flétnistka **Eva Blažková** vystoupí ve středu 14. května v 18:00

v Červeném kostele. Koncert pořádá sdružení Sons, vstupné je dobrovolné.

Nadace Heleny Morávkové pořádá 14. května v atriu Envelopa Office Center od 15 hodin **Bazárek**. Výtěžek letošního ročníku věnuje postiženému chlapci z Blatce.

Umění baví! Takový je název Dne otevřených dveří na ZUŠ Iši Krejčího v ulici Na Vozovce v sobotu 17. května. Potrvá od 10 do 13 hodin a slibuje zábavu pro celou rodinu: hudební dílničky, ukázky hudebních nástrojů, zpěv, hry, tanec a divadlo.

Kabelkománie: Dobročinný bazar na podporu Nadace pro transplantace kostní dřeně se koná 17.–18. května 9 do 17 hodin v rámci veletrhu Svět kosmetiky & Festival zdraví na Výstavišti Flora v pavilonu A. Přinést můžete čisté a nepoškozené kabelky, tašky, peněženky, batohy, školní tašky, penály, cestovní tašky do sběrného místa v Regionálním informačním centru na Wolkerově 37. Součástí bude i možnost zapsat se do Českého národního registru dárců kostní dřeně.

V pondělí 26. května se uskuteční **Konference francouzsko-české hospodářské komory**, na jejíž organizaci se podílí i statutární město Olomouc. Přijede i francouzský velvyslanec a ředitelé velkých firem s francouzským kapitálem. Dopolední ekonomické fórum začne ve velkém zasedacím sále magistrátu v Hynaisově ulici v 9:00.

Bezplatné vyšetření znamének s Českou průmyslovou zdravotní pojišťovnou bude ve čtvrtek 22. května od 10 do 17 hodin na Horním náměstí.

Ve středu 16. dubna zemřel po dlouhé nemoci dlouholetý člen městského zastupitelstva **Miroslav Skácel**. Bylo mu 77 let.

V sokolovně SK Slavonín se 25. května v 18 hodin hraje **Láskavá žárlivost**. Představí se DS Na Skále z Helvíkovic. Vstupné je dobrovolné.

Může literatura měnit náš pohled na klimatickou krizi? Přijďte to zjistit v úterý 27. května v 18 hodin do Besedního sálu Muzea umění na přednášku literární vědkyně Terezy Dědinové s názvem **Mezi zmarem a nadějí**, mocí a bezmocí. Vstup volný.

Benefiční koncert **Láskou k dětem** pořádá Nadace Malý Noe 29. května od 19 hodin v Redutě. Vystoupí Natálie Tichánková a Janek Ledecký za doprovodu kapely 4Good a Moravské filharmonie.

Matthew Hockaday a další laureáti soutěže Concertino Praga vystoupí 29. května od 18 hodin v Arcibiskupském paláci. Na programu jsou skladby Bacha, Beethovena a dalších velíků klasické hudby. Vstupné činí 200 korun.

Sousedské **Slavnosti Černého orla** se konají 7. června od 14 hodin u Jalty v ulici I. P. Pavlova.

Na 7. června ohlásila svůj rozlučkový koncert v Jazz Tibet Clubu kapela Nylon Jail.

OHLÁŠENÉ UZÁVÍRKY SILNIC A KOMUNIKACÍ

8.–11. května **třída Svobody** částečná uzavírka, oprava havarijního stavu
do 13. května **Sladkovského** úplná uzavírka
do 25. května **Železniční, Na Zákopě, Za Kolejemi** částečná uzavírka
do 30. května **Sokolská** oprava havarijního stavu
do 31. května **K Mlýnku** úplná uzavírka – oprava vodovodu
do 31. května **Pasteurova** úplná uzavírka 1 pruhu
do 31. května **Janského + Heyrovského** částečná uzavírka, oprava vodovodu
do 4. června **třída Míru** úplná uzavírka (u sběrového dvora)
do 30. června **Polská** částečná uzavírka

do 2. července **Rooseveltova** úplná uzavírka – rekonstrukce
do 25. července **Chválkovická, Sladovní, Gorkého, Pavlovická, Čadova** částečné uzavírky, rekonstrukce plynovodu
do 31. července **Na Trati, Sobieského, Olbrachtova, Před Lipami, Pod Lipami** – úplná uzavírka
do 31. července **Zikova** částečná uzavírka
do 10. září **Polská, Tolstého, Ibsenova, U Botanické zahrady** částečná a úplná uzavírka, rekonstrukce plynovodu (etapy)
do 30. září **Přerovská, Brunclíkova, Přemysla Oráče** úplná uzavírka
do 11. listopadu **Lafayettova, Dolní náměstí** částečná uzavírka

SDÍLENÁ KOLA JSOU ZPÁTKY V OLOMOUCKÝCH ULICÍCH

Za korunu na jednu minutu si můžete v Olomouci půjčit jedno ze 150 kol společnosti nextbike Czech Republic. Sdílená kola budou k dispozici ve stojanech do konce listopadu.

Službu sdílených jízdních kol (bikesharing) pro město letos zajistí společnost nextbike Czech Republic. Za pilotní projekt dostane od města 1,2 milionu korun. Finanční podporu pilotnímu projektu ve výši 250 tisíc korun přislíbila dále Univerzita Palackého.

PAVEL KONEČNÝ

Návrh parametrů služby byl projednán ve třech odborných komisích a v radě města. Přes řadu připomínek celkově převážil názor, aby město službu zajistilo. Z časových důvodů nebyla na službu vypsána veřejná zakázka, ale přímé zadání, aby služba byla dostupná od začátku cyklistické sezony.

Každé kolo bude označeno logem města Olomouce, bude mít pětistupňovou přehazovačku, košík a nastavitelné sedlo. Součástí je i vestavěný GPS lokátor a elektronický zámek. Mimo dobu výpůjčky bude provozovatel služby provádět na všech kolech průběžný servis.

O deset stanovišť více

„Připadalo nám rozumné tento alternativní způsob dopravy podpořit. Kola budou k dispozici na šedesáti stanovištích,“ potvrdil náměstek primátora Tomáš Pejpek. Cena jednorázové výpůjčky činí jednu korunu za jednu minutu, lze si ale předplatit měsíčně 30 minut zdarma na každou výpůjčku za 189 korun, pro studenty za 149 korun.

„Stanice jsme vytypovali na základě dat, která máme z dřívějších let provozu, a s ohledem na Univerzitu Palackého, která je také naším partnerem. Rozhodli jsme se navýšit počet stanic o dalších deset míst, abychom poskytli uživatelům co nejvyšší komfort a zároveň udrželi efektivní počet stanic vzhledem k nižšímu počtu kol v systému,“ doplnil za nextbike Matouš Maxmilián Venkrbec. Nakonec se tedy Olomoučané mohou těšit na 70 stanic.

„Sdílená kola jako dopravní prostředek využívají nejen naši studenti, ale také zaměstnanci univerzity, proto oceňujeme, že se vedení města rozhodlo vrátit tuto službu zpátky do olomouckých ulic. Je to další příklad dobré spolupráce mezi radnicí a rektorátem a potvrzení skutečnosti, že žijeme v univerzitním městě,“ uvedl kvestor Univerzity Palackého Josef Suchánek. Udržitelná doprava a zdravý životní styl je podle něj součástí filozofie školy. Proto se univerzita připojila k finančnímu závazku 250 tisíci korunami.

Cenová dostupnost

Olomouc se stala dalším z více než čtyř desítek českých měst, které vnímají smysluplnost rozšíření dopravního portfolia a přímo tak podporují a motivují své občany, aby využili službu, která jim i městu přináší mnoho benefitů.

„Díky finanční podpoře můžeme systém provozovat v potřebné kvalitě a zároveň jej udržet cenově dostupný. Samotná cena výpůjčky samozřejmě pomáhá pokrýt náklady, ale k soběstačnosti by musela být násobně vyšší, a tím pádem by nebyla dostupná všem. Stačí se podívat na cenu za pronájem koloběžek,“ argumentoval Venkrbec.

Sdílená kola jsou součástí dopravního mixu od pěší až po městskou hromadnou dopravu s cílem nabídnout lidem alternativní, dostupnou a rychlou variantu mobility, při níž zapojí svaly a provětrají hlavu. Součástí bikesharingové služby je i průběžné poskytování dat ohledně počtu, délky a lokality výpůjček. „Data pak slouží pro další vyhodnocení při cyklostrategii města a slouží k přizpůsobení provozu. Město podporuje i individuální cyklistickou dopravu, například soustavným budováním cyklostanic,“ komentoval situaci městský cyklo koordinátor Stanislav Losert.

Bicykly s péčí

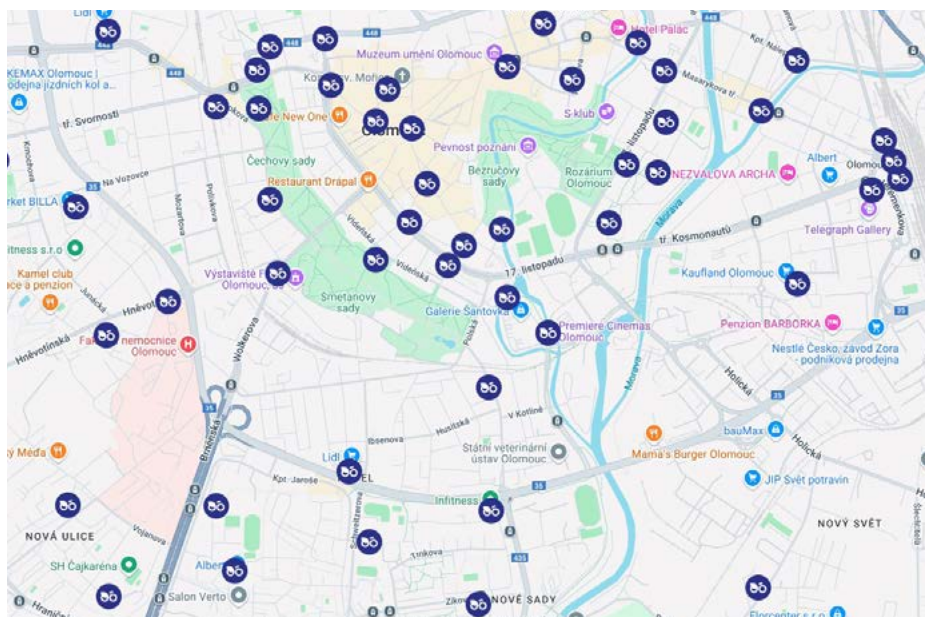
Kola ale mohou být někomu i na obtíž. Jejich parkování ani provoz se nemusí obejít bez problémů. „Díky péči našeho zákaznického oddělení a každodenní práci servisních techniků v terénu se uživatelé rychle učí dbát na pořádek. Pro Olomouc navíc sdílená kola nejsou novinkou, takže neočekáváme mnoho komplikací. Chceme, aby ze služby měli užitek i lidé, kteří ji

nebudou využívat. Ze zkušenosti víme, že sdílená kola ve městě zklidní dopravu, sníží hluk, pomohou s parkováním v centru, ale také při výlukách a uzavírkách, takže ve výsledku zpříjemní život všem obyvatelům,“ prohlásil za provozovatele služby Venkrbec. Případné podněty lze řešit telefonicky na lince 581 652 047.

Sdílení kol začalo v Olomouci fungovat v roce 2016. Zpočátku s 15minutovým limitem zdarma. Nyní se bude platit každá minuta provozu bicyklu jednou korunou. Jak to bude se sdílenými koly dál? Pro zajištění bikesharingu i v následujících letech bude muset město vypsát výběrové řízení. Letošní pilotní provoz město vyhodnotí a na základě analýzy nastaví parametry výběru.

MAPA CYKLOSTANIC

SVÁTKY MĚSTA LETOS ROZEZPÍVAJÍ OLOMOUC

Tradiční průvod ke cti svaté Pavlíně, open air taneční večer, víkendový program pro rodiny s dětmi a hlavně písně, které budou slyšet všude. Tak se chystají 6. a 7. června Svátky města, které spojí svůj program se Svátky písní.

Městské oslavy zahajuje v šest hodin večer průvod, v němž jsou nesené a uctívány ostatky svaté Pavlíně, patronky Olomouce, která zachránila měšťany před morem.

Průvod

„Do průvodu bychom rádi pozvali všechny Olomoučany, abychom si společně připomněli kulturní a historické dědictví města a oslavili jeho patronku,“ řekla Lucie Rozbořilová, vedoucí oddělení organizace společenských akcí olomouckého magistrátu.

Čelo průvodu budou tvořit historické kočáry. Letos to bude cestovní kočár Landauer z velkofilmu o císařovně Sisi či lovecký kočár arcivévodě Karla I. „Součástí průvodu budou zástupci univerzity i vojenské posádky, pozvání přijali také partneři ze zahraničí. Každým rokem zvyšujeme prestiž průvodu, který oslavuje Olomouc ve všech jejích podobách,“ dodal Viktor Tichák, náměstek primátora. Slavnostní procesí zakončí bohoslužba v kostele svatého Mořice, kde letos zazpívá Bratislavský chlapčenský zbor.

Hudba a tanec

Po skončení páteční bohoslužby přijde na řadu taneční večer na Horním náměstí. „Jedná se o úplnou novinku v programu. Tančit se bude od osmi až do desáté hodiny večerní pod vedením Tanečního studia Tomáše Komendy a o živý hudební

doprovod se postará kapela Jamr's,“ upřesnila Rozbořilová.

Sobota pro děti

Druhý den Svátků města nabídne zábavu pro rodiny s dětmi. Na pódiu na Horním náměstí se bude zpívat i tančit, Divadlo Tramtarie zahraje veselou pohádku a chystají se také dílničky, zábavné aktivity centra Semafor anebo obří bubliny. Chybět nebude jarmark, odpočinková zóna ani občerstvení.

Svátky písní

Městskou sváteční atmosféru doprovodí festival Svátky písní. Hudba a zpěv budou od pátku do soboty slyšet doslova po celém městě. „Pěvecké soubory spolu změří síly v soutěži Rozezpívej Olomouc, kde budou mít za úkol zazpívat během dvou dnů na co největším počtu míst ve městě,“ upřesnila Rozbořilová. Hudbou a zpěvem tak ožijí Smetanovy sady, kašny v centru města, ale i věž kostela svatého Mořice.

Svátky písní také slavnostně uzavrou druhý den Svátků města open air koncertem s názvem Napříč hudebním světem. Mimo jiné zazní skladba Petra Wajsa s názvem Olomoucké afrikódy, která byla zkomponována speciálně pro tuto příležitost. ■ bmc

Sofie Dvořáková byla uvítána na radnici jako první občanka

Oficiálního přivítání mezi občany Olomouce se 31. března dočkala Sofie Dvořáková. Narodila se 1. ledna v 6:23 jako první letošní olomoucké dítě. Na radnici ji přivítal primátor Mirek Žbánek a další zástupci města.

Sofii doprovodili do obřadní síně kromě rodičů a příbuzných také její tři starší bratři. „Šťastná maminka a hrdý tatínek by si sami o sobě zasloužili Cenu města za to, jak pomáhají rozšiřovat počet obyvatel Olomouce. Celé rodině přeji co nejvíce šťastně a společně strávených chvil a Sofince bezpečné zázemí milující rodiny,“ řekl při slavnostním přivítání primátor.

Malá slečna dostala od města kromě památečního zlatého řetízků s přívěskem ve tvaru symbolu města také finanční dar a od sponzorů dárkové předměty a poukazy. ■ jed

Michael Kohajda je novým rektorem Univerzity Palackého

Prezident republiky Petr Pavel jmenoval 15. dubna na Pražském hradě nového rektora Univerzity Palackého. Právnický Michael Kohajda se vedení druhého nejstaršího učení v zemi ujal 1. května.

Akademický senát univerzity jej zvolil na lednovém zasedání, když pro Kohajdu v druhém kole tajné volby hlasovalo 14 senátorů a senátorek. Kohajda je absolventem olomouckých práv. Posledních pět let byl proděkanem Právnické fakulty UP.

Funkční období nového rektora, který ve funkci nahradil Martina Procházku, je čtyřleté a Michaelu Kohajdovi skončí 30. dubna 2029.

V novodobé éře obnovené olomoucké univerzity od roku 1946 je Kohajda 16. rektorem.

Na osmi fakultách Univerzity Palackého studuje 23 tisíc studentů a pracuje víc než čtyři tisíce zaměstnanců. ■ pok

Radnice se bude dva roky opravovat, čeká ji výměna oken a zateplení pudy

Nádvoří radnice se postupně stává staveništěm. Po dobu oprav, které potrvají dva roky, zůstane pro veřejnost uzavřen přístup do druhého poschodí, v němž se nachází Family Point. Zavřena zůstane i radniční věž.

Stavební práce zahrnují výměnu oken, zateplení půdních prostor a zpevnění stropních konstrukcí. „Práce bude probíhat za běžného provozu, což s sebou logicky přinese různá omezení pro práci samosprávy i zaměstnanců magistrátu. Klíčové služby pro veřejnost v prvním patře budovy, kde se nachází matrika, zůstanou beze změny,“ uvedl tajemník magistrátu Marek Černý.

Podle aktuálního vývoje se budou postupně uzavírat a přesouvat kanceláře

některých náměstků a vybraných odborů magistrátu. Oddělení komisí městských částí již bylo rozmístěno na detašovaná pracoviště.

„Cílem je zachovat co nejvyšší míru flexibility vůči požadavkům stavby a zároveň minimalizovat dopad na běžný provoz radnice,“ objasnil tajemník Černý.

Oprava radnice bude stát 21 milionů korun. Rozdělena je do šesti etap a skončit by měla 5. dubna 2027. Vzhledem k tomu, že se jedná o budovu z 15. století, budou všechny práce pod dohledem odborníků na památkovou péči.

Cílem rekonstrukce je také snížení energetické náročnosti, což podpořila Evropská unie dotací přesahující 11 milionů korun. Spotřeba energie by

poté měla poklesnout o 13 procent. Snížení spotřeby primární energie z neobnovitelných zdrojů bude přesahovat deset procent a snížení emisí oxidu uhličitého přes devět procent, takže projekt nazvaný Oprava a výměna oken objektu radnice a zateplení pudy je spolufinancován ze systému EU pro obchodování s emisemi prostřednictvím Modernizačního fondu. Stavební práce provádí společnost Metrostav DIZ. ■ mmo

Světelné instalace odstartují Olomouckou muzejní noc

Více než padesát zapojených míst, otevřená muzea, galerie, ale také prostory, kam se veřejnost běžně nepodívá. Olomoucká muzejní noc nabídne v pátek 16. května nabitý program.

Na slavnostním zahájení v 18 hodin na náměstí Republiky pořadatelé slibují hudební program a světelné instalace. O hudbu se postarají Sugar and Spice Holding Company, Daniel Režný nebo Lukáš Mareček. „Chybět nebude odpočinková zóna, stánky s občerstvením a připravujeme i světelnou instalaci na okolních budovách,“ uvedl Radim Schubert z oddělení kultury magistrátu.

Muzejní noc každý rok otevírá dveře kulturních institucí v pozdních hodinách a umožňuje vidět sbírky galerií a muzeí v nezaměnitelné večerní atmosféře. A to mnohdy zdarma nebo za zvýhodněné vstupné. Řada míst v tento den nabízí také doprovodný program a komentované prohlídky.

„Novinkou letošního ročníku je zpřístupnění SOMA Centra pro současné umění a psychoterapii v areálu fakultní nemocnice. Otevřené bude zdarma od šesti do devíti hodin večer,“ řekl Schubert. Skvělý zážitek slibuje i večerní návštěva sbírkových skleníků Výstaviště Flora nebo střechy Hotelového domu.

Olomoucká muzejní noc je součástí Festivalu muzejních nocí, který se letos koná v celé republice už pojednadvacáté.

Více na www.olomouckamuzejninoc.cz. ■ bmc

Po vykolejení vlaku uklízely také bakterie

Po vykolejení osobního vlaku na Švýcarském nábřeží u Šantovky vyteklo na počátku dubna z proražených nádrží 400 litrů nafty a bylo silně poškozeno křížení tramvajové a železniční trati.

Hydrogeolog zvolil pro sanační zásah metodu biodegradace. Tedy aplikaci bakteriálního preparátu a živin přímo do zasaženého úseku v místě havárie. „Je vhodná pro toto území, jelikož neohrožuje složky životního prostředí,“ prohlásil vedoucí odboru životního prostředí Petr Loyka. Mlýnský potok ani řeka Morava zasaženy nebyly.

Vzhledem k rozsahu poškození musí být vyrobeno nové křížení, jeho výměna proběhne na konci léta. ■ pok

Svět KOSMETIKY
PRODEJNÍ VELETRH KOSMETICKÝCH VÝROBKŮ A SLUŽEB

17.–18. 5. 2025
OLMOUC, VÝSTAVIŠTĚ FLORA

www.hobbyvystaviste.cz

ASTRO

FESTIVAL ZDRAVÍ OLMOUC

so–ne **17.5.-18.5. 2025**
od 9 do 17 hod.

VÝSTAVIŠTĚ FLORA
www.hobbyvystaviste.cz

KOHOUT JANA LINKA KOKRHÁ NA NÁMĚSTÍ SEDMDESÁT LET

Bylo to 9. května 1955 v 10 hodin dopoledne během manifestace k 10. výročí osvobození naší republiky hrdinnou Rudou armádou. O podílu té americké se už deset let mlčelo, stejně jako o tom, že kus té bývalé republiky si Sovětský svaz nechal.

Slavnostního projevu se ujal předseda MěNV v Olomouci Antonín Eliáš a z mohutné tribuny před podloubím radnice, na níž byli všichni soudruzi z místní KSČ, se představitelé „lidosprávy“ přesunuli k plachtě. Jejím stržením byl odhalen nový olomoucký orloj.

Dědečkovo dílo

Od té doby mohou lidé sledující astronomickou časomíru lidovědemokratické podoby každé poledne vyslechnout i kokrhajícího kohouta. Jeho hlasem představení v podání otáčejících se dělníků, rolníků a pracujících inteligence končí.

„Ten zvuk se mi nikdy nelíbil,“ přiznal Ivo Linek. Vnuk muže, který kohouta vytépal. Na zlatého kohouta se podívá po každé, když kráčí přes náměstí. „Bývalo to skoro denně, napřed když jsem ještě

chodil do školy na Hrad, pak když jsem pracoval jako provozní technik v Hygie,“ popsal dnes 78letý Ivo Linek.

Jen co jeho dědeček povoláním mědikovec ve své dílně kohouta vytépal, někdo ho s ním vyfotil. „Možná otec, možná děda. Podržel jsem ho a běžel zase rychle za klukama,“ komentoval starou fotografii Ivo Linek. Pak už se ke kohoutovi nikdy nedostal.

Nepohodlný mědikovec

Jan Linek narozený v roce 1890 byl tovaryšem ve Vídni, odkud si dovezl rakouskou manželku. S bratrem pak v Olomouci v ulici V Kotlině založili firmu brří Linkové. Později to bylo komunistům trnem v oku, stejně jako rakouská manželka. Vzali mu živnost, a když byl vazebně stíhaný, přišli za ním, jestli by kohouta nevytépal. „Pamatuji si, jak k nám chodili Karel Svolinský a Olbram Zoubek. Podle Zoubkova modelu pak kohouta dělal, jenže měl pouze

jedno vole, tak pak Zoubek dělal nový model hlavy,“ vzpomínal Ivo Linek.

Olomoucký orloj byl vážně poškozen na samém sklonku války. Dělostřelci ukrajinského frontu Rudé armády zahájili palbu na město 6. května 1945 od Droždína. Do večera 8. května vypudila sovětská armáda německé jednotky z celého města. Orloj byl podle rekonstrukce směru střel poškozen spíše sovětskou nežli německou střelbou. Komisi městského národního výboru bylo zjištěno, že budova radnice byla zasažena dvanácti dělostřeleckými granáty, jeden z nich zasáhl orloj.

Orlojová sorela

Poválečná garnitura vypsalala výtvarnou soutěž na novou podobu orloje podle nových požadavků, ale žádný návrh se jim nelíbil. Oslovili proto Karla Svolinského, rodáka ze Svatého Kopečka a profesora Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, aby se pustil do díla. Svolinský zachoval původní strojní zařízení, ale malby nahradil mozaikou. Samotného kohouta ozvučil píšťalami hudební nástrojář Josef Harna. Původní návrh, aby v poledne zněla z orloje Píseň práce a Internacionála, nakonec zabrzdl ředitel Vlastivědného muzea Jaroslav Kanyza, který prosadil hanácké písně.

Zlatý kohout si pak zahrál i ve filmu Žert natočeném podle knižní předlohy Milana Kundery. „Dědeček ho nakonec vyrobil zcela zdarma, přes to všechno, co mu udělali,“ uzavřel vzpomínání Ivo Linek. ■ pok

Květen: Tři dny univerzitního majálesu

Tři květnové dny budou patřit tradičnímu studentskému svátku v podobě Olomouckého majálesu Univerzity Palackého. Od 13. do 15. května zasáhnou májové oslavy nejen Zbrojnici a Biskupské náměstí, ale také znovu otevřený Letňák.

Hudební program letos nabídne ochutnávku všech žánrů – od cimbálové muziky a latinskoamerických rytmů přes nestárnoucí Mňágu a Žďorp spolu s legendami taneční scény Skyline až po čerstvou držitelku Anděla rapperku Annet X a psychedelické Bert & Friends.

„Hlavní majálesový den, kdy připravujeme dvě hlavní scény, bude patřit středě. Hudební stage ve Zbrojnici ovládnou cimbálová muzika Hejčíňan, indie-popová The Valentines, punk-rocková Byt číslo 4 nebo rapperka Annet X. Line up doplní také parkurové, světelné a akrobatické show,“ vyzdvihl body programu koordinátor Ondřej Martínek.

Druhá scéna v areálu Letního kina nabídne impro show, slam poetry a desítku buskerů. „Letos nově návštěvníkům nabídneme handmade zónu plnou kreativních stánků a workshopů nebo rozšířenou tattoo zónu,“ dodal Martínek.

Pomyslným vyvrcholením středečního programu bude korunovace letošního krále nebo královny majálesu. I letos bude majálesový program volně přístupný, kromě hlavního hudebního programu se vstupným ve výši 200 korun. Podrobnosti jsou na webu olomoucky-majales.cz. ■ dtx

Olomoučtí studenti budou stavět robotické Lego v Americe

Tým Quantum Limes z hejčínského gymnázia obsadil čtvrtou příčku v Národním finále First Lego League (FLL) v Praze a tím vybojoval postup do mezinárodního finále na World Festival FLL v americkém Houstonu.

„Vytrvalá práce a týmový duch přinesl Hejčínským první místo v disciplíně Core Values, která spočívá v týmové spolupráci, komunikaci, schopnosti učit se a sdílet zkušenosti v týmu,“ uvedl vyučující Vojtěch Janek z Gymnázia Hejčín.

Přes velkou konkurenci se olomouckému týmu podařilo získat druhé místo v disciplíně Robot Design, kde se hodnotí strategie, konstrukce i program robota.

Ve zbývajících dvou disciplínách – Robot Game a Innovation Project – obsadili shodně čtvrté místo. Robot Game testuje schopnost robota plnit různé úkoly na hracím poli v časovém limitu, přičemž se hodnotí nejen přesnost a rychlost, ale i strategie a efektivita provedení. V Innovation Project se týmy zaměřují na vývoj inovativního řešení reálného problému spojeného s tématem daného ročníku soutěže, letos to byly oceány. Quantum Limes přišel s originálním nápadem týkajícím se filtrací chemikálií v odpadních vodách. Porotu zaujal svou kreativní i praktickou stránkou.

First Lego League je mezinárodní soutěž zaměřená na vědu, techniku a robotiku.

Studenti olomouckého gymnázia nyní budou reprezentovat školu, město i zemi mezi špičkovými týmy z celého světa v USA. Jejich kategorie se účastní okolo 160 týmů. ■ dtx

Provoz školních hřišť pro veřejnost v roce 2025

(otevírací doba může být z provozních důvodů upravována)

hřiště	květen		červen	
	pracovní dny	so, ne, svátky	pracovní dny	so, ne, svátky
MŠ Hermannova ¹	16:30 - 19:00	9:00 - 19:00	16:30 - 19:00	9:00 - 19:00
ZŠ a MŠ Demlova	15:00 - 20:00	9:00 - 20:00	15:00 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ Heyrovského ²	16:00 - 19:00	9:00 - 18:00	16:00 - 19:00	9:00 - 18:00
FZŠ a MŠ Holečkova	16:00 - 20:00	9:00 - 20:00	16:00 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ Rooseveltova ³	15:00 - 19:00	9:00 - 19:00	15:00 - 19:00	9:00 - 19:00
MŠ Rooseveltova ⁴	17:00 - 19:00	15:00 - 19:00	17:00 - 19:00	15:00 - 19:00
ZŠ a MŠ Náves Svobody	15:00 - 19:00	9:00 - 19:00	15:00 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ a MŠ Nedvědova	16:00 - 19:00	9:00 - 19:00	16:00 - 19:00	9:00 - 19:00
ZŠ Mozartova	16:00 - 20:00	9:00 - 20:00	16:00 - 20:00	9:00 - 20:00
FZŠ a MŠ Rožňavská	15:00 - 19:00	9:00 - 12:00	15:00 - 19:00	9:00 - 12:00
		14:00 - 19:00		14:00 - 19:00
ZŠ a MŠ Řezníčková	15:00 - 19:00	9:00 - 19:00	15:00 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ tř. Spojenců	17:00 - 19:00	9:00 - 13:00	17:00 - 19:00	9:00 - 13:00
		14:00 - 19:00		14:00 - 19:00
ZŠ a MŠ Svatoplukova	16:30 - 19:00	9:00 - 19:00	16:30 - 20:00	9:00 - 20:00
ZŠ Zeyerova ⁵	15:30 - 19:00	9:00 - 19:00	15:30 - 19:00	9:00 - 19:00
ZŠ Tererovo nám.	15:00 - 19:00	9:00 - 12:00	15:00 - 19:00	9:00 - 12:00
		13:00 - 19:00		13:00 - 19:00
ZŠ Helsinská	15:00 - 19:00	9:00 - 12:00	15:00 - 19:00	9:00 - 12:00
		13:00 - 19:00		13:00 - 19:00

¹ zahrada MŠ, ve dnech 14. 7. – 10. 8. provozní doba v pracovní dny 16:30–19:00 hod; ² areál otevřen celoročně, kromě měsíců prosinec a leden; v době státních svátků je areál uzavřen; ³ hřiště přístupno dětem do 12 let; ⁴ zahrada MŠ, provoz hřiště může být upraven dle provozní doby mateřské školy; ⁵ hřiště bude z důvodu stavebních prací v areálu školy uzavřeno od 26. 6. do 31. 8. 2025

OBCHODNÍ CENTRUM NA TABULOVÉM VRCHU UMOŽNÍ NOČNÍ PARKOVÁNÍ

Obyvatelé Tabulového Vrchu budou moci od začátku června parkovat přes noc na parkovišti u zdejšího obchodního centra v Dobnerově ulici. To umožnilo za malý poplatek noční stání vozidel na více než 130 parkovacích místech.

„Jedná se o obrovský milník. Od prvního kontaktu s centrálou obchodního domu uplynuly více než dva roky, jednání byla dlouhá. Podařilo se dosáhnout dohody, věřím, že to výrazně uleví dopravní situaci v okolí,“ uvedl Lukáš

Krbeček, předseda komise městské části.

Obě parkoviště u obchodního domu Billa – přední i zadní – budou nově přístupná každý večer v čase od 19:00 do 7:00. Za noc zaplatí řidiči symbolických 20 korun, a to v hotovosti v parkovacím automatu. Parkoviště budou navíc pod dohledem kamerového systému.

Krbeček však upozorňuje na důležitou podmínku – je, je nutné odjet včas. Obchodní centrum potřebuje mít parkovací místa volná pro své zákazníky, takže i minutové zpoždění po sedmé ranní už znamená účtování podle běžného denního tarifu – 50 korun za každou započatou hodinu. ■ jed

Parkoviště u krematoria dostane závoru

Na vybudování závorového systému na parkovišti u krematoria v Neředíně se shodla rada města. Záměr se nyní musí proměnit v projekt a získat stavební povolení.

„Lidé začali parkoviště používat jako odstavné. Zaparkují a pokračují dál hromadnou dopravou, což vede k tomu, že pozůstali, kteří dorazí na pohřeb, marně hledají místo k zaparkování,“ uvedl náměstek primátora Tomáš Pejpek. Stejný problém mají i návštěvníci hřbitova.

Závorový systém počítá s dvouhodinovým limitem parkování zdarma, každá další hodina bude zpoplatněna

desetikorunou. Na projekt počítá město s 250 tisíci korunami, nový povrch, platební automat a samotné závoru přijdou následně na 2,5 milionu korun. Fungovat by mohly koncem příštího roku. Asi 15 parkovacích míst podél obslužné komunikace ke sběrnému dvoru zůstane mimo tuto regulaci.

Veškeré úvahy o záchytném parkovišti v této části Olomouce narážejí na majetkoprávní vztahy, město nevlastní v Neředíně žádný vhodný pozemek. To je i důvodem, proč nelze rozšířit ani současné parkoviště, které má 80 parkovacích míst. ■ pok

SLUNCE, SMÍCH A SOUSEDI

V sobotu 31. května se prostorami Červeného kostela opět rozezní smích, hudba a vůně poctivého sousedského setkání. Vědecká knihovna ve spolupráci s městskou částí Olomouc-střed pořádá třetí ročník Sousedské slavnosti, kde se spojuje věda, umění a pohoda v rodinné atmosféře.

Na slavnosti se můžete neformálně potkat se sousedy, pobavit se, zažít něco nového a užít si společný den v přátelském prostředí.

Připravený je program od cirkusu přes vesmírnou výpravu ke Slunci až po večerní koncert s nádechem poezie. A po celý den si můžete odpočinout u tvořivého háčkovacího workshopu nebo se protáhnout při jógové flow v magickém prostředí kostela.

Pro děti budou připraveny tvořivé aktivity a drobné dílničky, zatímco rodiče si mohou vychutnat kávu a chvilku klidu ve venkovní zóně. ■ ise
Vstup je zdarma.

Statutární město Olomouc nabízí k pronájmu:

1) prostor o celkové výměře 39,40 m² v 2. NP budovy č. p. 67, ul. Jilemnického č. o. 29, která je součástí pozemku parc. č. st. 80 zastavěná plocha a nádvoří v k. ú. Nedvězí u Olomouce, obec Olomouc. Energetická náročnost budovy: F – velmi ne hospodárná.

2) prostor sloužící podnikání o výměře 39,50 m² v 1. NP budovy č. p. 524 (poz. dům), U Hradeb č. o. 2, která je součástí pozemku parc. č. st. 662 zastavěná plocha a nádvoří v k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc. Energetická náročnost budovy: G – mimořádně ne hospodárná.

3) parkovací stání č. 6 o výměře 21,50 m² v 1. PP budovy č. p. 371, ul. Balbinova č. o. 7, 9, která je součástí pozemku parc. č. st. 662 zastavěná plocha a nádvoří v k. ú. Hejčín, obec Olomouc. Stání nelze využít k parkování osobního automobilu, ale lze jej využít pro motocykl, kolo, koloběžku. Výše nájemného činí 200 Kč bez DPH/m2/rok, kdy ke sjednané výši nájemného bude připočtena daň z přidané hodnoty ve výši sazby daně platné ke dni uskutečnění

zdanitelného plnění v souladu se zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

Žádost o nájem lze podat:

- osobně na podatelně Magistrátu města Olomouce, Hynaisova 10, 779 00 Olomouc,
- písemně na adresu: Magistrát města Olomouce, odbor majetkoprávní, Hynaisova 10, 779 00 Olomouc,
- do datové schránky statutárního města Olomouce, ID schránky: kazbzri,
- e-mailem na adresu: podatelna@olomouc.eu nebo mmol.omaj@olomouc.eu.

Bližší informace k podání žádosti a průběhu jejího projednání v orgánech statutárního města Olomouce poskytne odbor majetkoprávní Magistrátu města Olomouce, odd. majetkových řízení, Bc. Kateřina Kašpárková, DiS., tel. 588 488 278, 604 290 164, e-mail: katerina.kasparkova@olomouc.eu.

V případě zájmu o bližší informace k prostorům, případně o jejich prohlídce, se lze obrátit na společnost Správa nemovitostí Olomouc. Telefon 585 238 143 nebo 585 238 144.

25 LET V UNESCO OLOMOUCKÉ SVĚTOVÉ ČTVRTSTOLETÍ

Olomouc letos slaví pětadvacet let od zapsání Čestného sloupu Nejsvětější Trojice na Seznam světového dědictví UNESCO. Tehdy se opravoval, nyní taky.

JAN HOREJŠ

Horním náměstím zní housle, violoncella, cembala i kontrabasy, do toho letní noc osvětluje laserová světelná show. Vystoupení olomouckých filharmoniků završuje slavnostní ohňostroj. Právě tak Olomouc před pětadvaceti lety oslavila významný okamžik, zapsání sloupu Nejsvětější Trojice na Seznam světového dědictví UNESCO, kam se oficiálně dostal 2. prosince 2000. Kvůli opravám se ale slavilo v dalším roce.

Před 310 lety

Pro Olomoučany se příběh sloupu Nejsvětější Trojice začal odvíjet dávno předtím. V roce 1715, kdy město sužovala morová epidemie, se na Dolním náměstí začalo s výstavbou menšího morového sloupu podle návrhu místního kameníka Václava Rendera. Jenže mistr měl mnohem ambicióznější plány.

„Ke cti a slávě Boha všemohoucího, Panny Marie a světců... postavím sloup, který svou výškou a nádherou výzdoby nebude mít rovného v žádném jiném městě,“ napsal Render městské radě. Když o dva roky později, v roce 1717, jeho stavba opravdu začala, asi jen málokdo tušil, že tím začíná příběh jedné z nejvýznamnějších památek, jež Olomouc později proslaví i za hranicemi Českého království.

Stavba sloupu, který dosahuje výšky 32 metrů a zdobí jej 18 soch světců, 12 figur světloňošů a 12 reliéfů s postavami apoštolů, trvala téměř čtyřicet let. Jeho hlavní iniciátor kameník Václav Render, se dokončení nedožil, ale na projekt věnoval celý svůj majetek. Celkové náklady se vyšplhaly na 11 tisíc zlatých. Sloup slavnostně 9. září 1754 posvětil olomoucký biskup a kardinál Troyer za účasti císařského manželského páru Marie Terezie a Františka Lotrinského, jak to zobrazil na obrovském plátně František Vavřinec Korompay. (Dnes v Muzeu umění.)

První návrh nominace: sloup a šest kašen

Sloup Nejsvětější Trojice za svou existenci zažil nejen dramatický okamžik. Během pruského obléhání Olomouce byl zasažen dělostřeleckou koulí. V roce 1945 před ním zase explodoval granát. Ale ani cesta k samotnému zapsání na Seznam světového dědictví UNESCO nebyla jednoduchá.

Myšlenka, že by Olomouc mohla usilovat o zápis, se objevila krátce po listopadu 189. První návrh ale nepočítal jen se samotným sloupem, zahrnoval i soubor šesti barokních kašen. S nominací to zpočátku nevypadalo příliš nadějně, nakonec se

ale podařil bezprecedentní krok.

V roce 1998 byla nominace Olomouce stažena s tím, že bude o rok později znovu předložena k posouzení. Dohodlo se, že se na ni bude pohlížet tak, jako by žádost nikdy nebyla podána. „V té době navíc existovaly i další památky, které měly šanci dostat se na seznam dřív než Olomouc. Panovala obava, že pokud bychom s žádostí jednou neuspěli, další pokus by už nebyl téměř reálný,“ vzpomíná tehdejší primátor města Martin Tesařík.

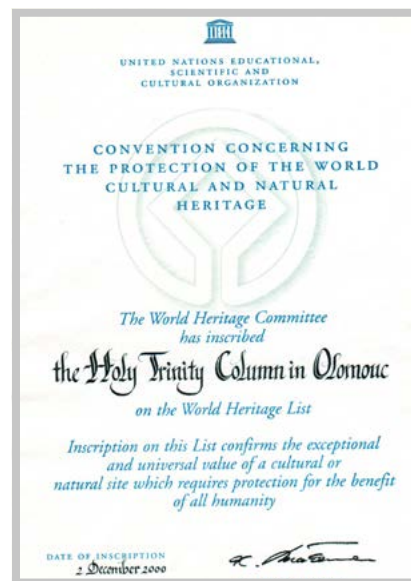
A skutečně, o rok později byla přepracovaná a doplněná žádost o zápis na seznam znovu na stole, tentokrát už se týkala pouze sloupu. „Ten taktický úkrok stranou nám vyšel. Už tehdy jsme si uvědomovali, jak silným lákadlem pro turisty z celého světa mohou památky UNESCO být. Myslím, že se to dnes potvrzuje, jsem hrdý, že mohu být podepsaný pod něčím takovým, stejně jako tehdejší radní, restaurátoři a pracovníci magistrátu, kteří ten zápis opravdu odmakali,“ bilancuje dnes bývalý primátor. K oficiálnímu zápisu došlo v prosinci 2000.

S oslavou se muselo počkat

Slavnostní inaugurace se tehdy musela odložit. Mezi lety 1999–2001 totiž probíhala náročná renovace, kterou odborně vedl olomoucký restaurátor Ladislav Werkmann.

„Během oprav se ze sloupu jeřábem snímalo i sousolí Nejsvětější Trojice, aby mohlo být restaurováno v dílnách. To byl tehdy velký zážitek pro olomouckou veřejnost. Lidé měli jedinečnou příležitost na vlastní oči, a možná i hmatem, poznat něco, co běžně sledují ze země, ale málokdo má šanci se toho skutečně dotknout,“ přidává jednu z kuriozit při náročných opravách Tesařík.

Do nového tisíciletí navíc sloup vešel s drobnou úpravou. „Podařilo se mi dosáhnout i jednoho malého úspěchu. Na sloup je zakomponovaná dělová koule. Navrhl jsem, aby ji pan Werkmann pozlatil, aby byla patrná i ze země,“ prozrazuje ještě Martin Tesařík, který také v srpnu 2001 slavnostně za

doprovodu olomoucké filharmonie u opraveného sloupu řekl: „Egypt má pyramidy, Paříž Eiffelovu věž a Olomouc má sloup Nejsvětější Trojice.“

Práva i povinnosti

Tak jako v době zápisu na seznam UNESCO, i dnes je sloup Nejsvětější Trojice zahalený lešením. Do další náročné obnovy se pustil restaurátor René Tikal. Celkové náklady se vyšplhají na 30 milionů korun, přičemž 85 procent uznatelných výdajů pokryje dotace z integrované teritoriální investice Olomoucké aglomerace.

„Ten souběh není zrovna šťastný, ale je nutný. Čekali jsme, až budeme mít schválenou dotaci, čekali jsme, až bude zpracovaný restaurátorský záměr, který zabral poměrně dost času, protože opravovat takovou památku je opravdu náročné. Nakonec jsme zvolili možná na první pohled méně logickou, ale nutnou variantu, protože odkládat to by znamenalo další chátření jedinečné památky,“ vysvětlil primátor Mirek Žbánek. Podle něj reálně hrozila destrukce tohoto silného symbolu města.

Jako majitel oceněné památky UNESCO musí město Olomouc plnit jasná pravidla a dodržovat striktní závazky. Shrnuje je Management plánu památky, který například určuje povinnost každoročních prohlídek sloupu a vyhotovení monitorovacích zpráv. Jejich návrhy připravuje Národní památkový ústav a na stůl je dostává městská rada, která o konkrétních výstupech rozhoduje.

„Kolem sloupu chodí desetitisíce Olomoučanů. A mnozí si ani vlastně neuvědomují ty detaily a ty krásy, které by se měly vyloupnout po sundání jeho současného závoje,“ doplnil primátor Žbánek.

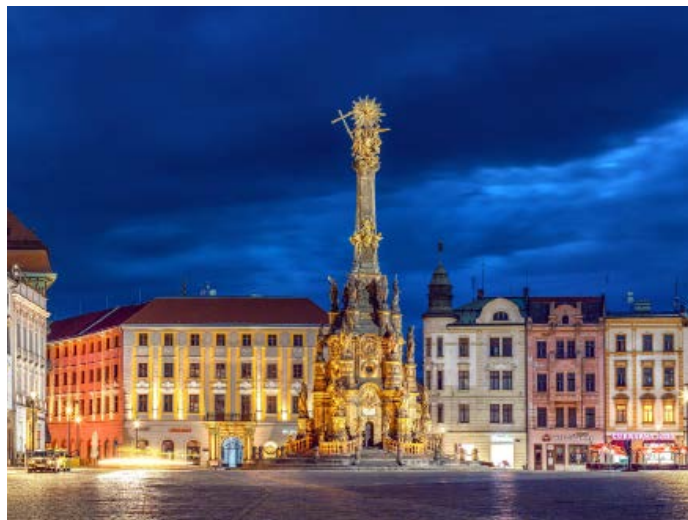
Olomouc vše oslaví

Nyní je čas si významné výročí připomenout. „Připravili jsme program odpovídající významu výročí. Nejde nám ale jen o pohled do minulosti. Součástí oslav jsou i přednášky věnované právě probíhající obnově a jejímu smyslu. Už nyní běží prodej nové, v Olomouci už druhé výroční eurobankovky, kterou si každý může odnést domů,“ představuje část programu náměstek primátora pro kulturu a cestovní ruch Viktor Tichák. Od začátku května je tak v prodeji unikátní eurobankovka s vyobrazením sloupu Nejsvětější Trojice.

Vydání historicky druhé olomoucké eurobankovky předchází hlavnímu kulturnímu programu oslav. Stěžejní část bude směřovat k tradičním Dnům evropského dědictví, které letos proběhnou od 6. do 14. září. Vrcholem programu se stane open-air koncert Století české písničky, ten zazní 12. září na Horním náměstí. Moravská filharmonie Olomouc pod taktovkou dirigenta Jana Kučery představí výběr ikonických skladeb české hudby 20. století. Na koncertě zazní písně Jiřího Šlitra, Karla Kryla či Petra Hapky.

PAMÁTKY UNESCO

Památky UNESCO představují kulturní a přírodní dědictví mimořádného významu pro celé lidstvo. Seznam světového dědictví vede Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu (UNESCO). V Česku se nachází několik zapsaných památek, například historické centrum Prahy, Český Krumlov, Telč nebo Kutná Hora. Tyto lokality jsou chráněny pro svou architektonickou, kulturní či přírodní hodnotu. Zápis na seznam UNESCO znamená nejen prestiž, ale i závazek k ochraně a péči o tyto výjimečné památky.

VÁCLAV RENDER

Sloup Nejsvětější Trojice je dílem Václava Rendera a jeho pokračovatelů. Na sochařské výzdobě se podíleli Filip Sattler a Ondřej Zahner. Barokní sloup postavili v letech 1716 až 1754. Václav Render se dožil dokončení pouze prvního patra Čestného sloupu Nejsvětější Trojice, před smrtí v roce 1733 svůj majetek odkázal na dokončení tohoto unikátu. Jako císařský privilegovaný architekt a městský kameník stál za celou řadou realizací, z nichž dodnes historické centrum Olomouce těží svou krásu a jedinečnost. Žil v domě v dnešní ulici 8. května číslo 7, pohřben je v kostele svatého Mořice.

Jak vnímáte, že je sloup Nejsvětější Trojice již čtvrtstoletí na seznamu UNESCO?

MILOSLAV TICHÝ

ANO 2011

Olomouc má druhou nejrozsáhlejší památkovou rezervaci v ČR, která představuje kulturní, sportovní a společenské centrum Moravy. Jednou z jejích dominant je právě Čestný sloup Nejsvětější Trojice. I díky zápisu na Seznam světového dědictví UNESCO se nejen on, ale vůbec Olomouc stává magnetem pro turisty z celého světa. Z toho však vyplývají i určité závazky a povinnosti, proto nyní probíhá jeho nutné rozsáhlé restaurování. Trojice je unikátní památkou a prodloužení její životnosti pro další generace musí být samozřejmostí.

PAVEL GRASSE

PROOLOMOUC A PIRÁTI

První české památky byly na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO zapsány v r. 1992. Byla to historická centra Prahy, Telče a Českého Krumlova. O osm let později jako 10. památka Česka byl zapsán olomoucký sloup Nejsvětější Trojice z 18. století. Řadí se tak mezi 17 současných českých památek UNESCO. Osobitý doklad svěbytného olomouckého baroka, vytvořený Václavem Renderem, bohatě zdoben sochami, je svojí monumentalitou jedinečným pamětním sloupem střední Evropy. Myslím, že Olomoučané mají být na co hrdí.

MARTIN JIROTKA

SPD A TRIKOLORA

Vnímám to jako významný milník. Tento barokní monument, postavený v letech 1716–1754, je nejen architektonickým skvostem, ale i symbolem víry a odolnosti našeho města. 18 soch světců a 12 reliéfů apoštolů z něj činí největší seskupení barokních soch v rámci jedné skulptury ve střední Evropě. Zařazení na seznam UNESCO přineslo Olomouci mezinárodní uznání a posílilo její kulturní identitu. Tento status nejenže podporuje cestovní ruch, ale také připomíná důležitost ochrany a péče o naše historické dědictví pro budoucí generace.

IVANA PLÍHALOVÁ

SPOLEČNĚ

Velkolepou oslavu poté, co byl 2. 12. 2000 přidán barokní sloup Nejsvětější Trojice na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, si velmi dobře pamatuji. Bydlela jsem už tehdy přímo v centru a celých těch 25 let téměř denně kolem tohoto monumentu procházím. Je mi líto, že právě teď je sloup zakryt lešením, ale těším se, že při dalším kulatém výročí ho budou návštěvníci našeho města, ale i Olomoučané, opět moci obdivovat v jeho plné kráse. Zvlášť když se na jeho stavbě podíleli pouze místní umělci.

MARKÉTA ZÁLESKÁ

SPOLU

Jezdí ho k nám obdivovat z celého světa. Ta naše Trojice, co stojí, zažila slavnostní i dramatické chvíle. Setkáváme se u ní v dobách občanského sepětí nebo jen tak. Vlastně setkávali. Teď se schová, zafáčovaná jako lazar za nevhlednou ohradou. Vedení města slibovalo, že vymyslí důstojné náhradní řešení, jak návštěvníky o klenot Olomouce neochudit. A teď, po roce (!) už to rozlouskli. Vystaví model sloupu v informačním centru! To tedy klobouk dolů! Chcete sloup, milánkové, chcete UNESCO? Tady máte modýlek a kušujete!

ANDREA HANÁČKOVÁ

STAN A ZELENÍ

Za dva roky se sloup vyloupne v obnovené kráse a blaženě zapomeneme na to, že jsme ho po dobu opravy přikryli hodně nezdabale. Je fajn, že na Youtube se můžeme podívat na videa, která památku ukazují v detailu, reprezentativní je i čtyřjazyčná webová stránka s detaily jednotlivých soch a spoustou zajímavostí. Otázka zní, jak má být památka UNESCO prezentována poté? Mohla by třeba mít samostatnou expozici někde na Horním náměstí, to se ale za posledních třicet let nepodařilo. Ráda bych věřila, že to radnice už dnes promýšlí.

Pohledem primátora

KVĚTINOVÉ OBDOBÍ

Kráska květů a květin dala český název tomuto měsíci. Květinou lidé odemykají srdce druhých, odrážejí svůj osobní styl nebo vyjadřují pocity, které nechtějí sdělit slovy.

Květiny se v historii staly mezinárodním platidlem a i dnes tvoří v mnoha zemích významný hospodářský ukazatel. Jsou po staletí inspirací umělců, objektem vědy i předmětem sporů. Konec dubna opět v Olomouci rozproudil vášnivou debatu o kvalitě květinových záhonů ve městě květin.

V souvislosti s jarní Florou zaplavily sociální sítě kritické připomínky k trvalkovým záhonům a nostalgické volání po záplavě ornamentálních záhonů cibulovin, které probarví nejen historické parky. Mně samotnému se taky líbí monokulturní mnohobarevné koberce utkané zručnými zahradníky z tulipánů, narcisů a hyacintů do rozličných vzorů. Stejně tak ale oceňuji moderní pojetí celoročních trvalkových záhonů, které rozprostrou dobu kvetení a tím i dostupnost potraviny pro včely a další hmyz na celé vegetační období.

Letos jsem si poprvé v životě udělal výlet do největšího květinového parku světa v holandském Keukenhofu. Není to zase tak daleko od našeho partnerského města Veenendaal, kde jsme se zúčastnili místního kulturního festivalu za účasti mladých tanečnic ZUŠ Žerotín. A bylo se na co dívat (myslím tím květiny i skvěle podané taneční výkony). Inspiraci nebo spolupráci s holandskými pěstiteli tady samozřejmě po dlouhá léta hledají i naši zahradníci z Flory Olomouc. Srovnávat však areál výstaviště v Holandsku, který se stává v jarních měsících světovým centrem květin a každoročně ho navštíví okolo 1,5 milionu platících návštěvníků (mimořádně vstupné začíná na 500 korunách) s naší jarní Florou není úplně fér. Zatímco floristická prezentace uvnitř pavilonů snese s přihlédnutím k rozdílné velikosti výstav kvalitativní

srovnání, v zahradnické tvorbě v otevřeném prostoru máme ještě hodně co dohánět.

Už vloni ale výstaviště Flora dostalo za úkol pro letošní rok květinové záhony výrazně v době jarní výstavy inovovat. Protože by ale nově vysázené záhony do výstavy nestihly vykvést, bude se zejména rekonstrukce záhonů hlavní aleje provádět později a průběžně. Zahradníci již mají od svého hlavního architekta projekt.

Ale ještě jeden podstatný rozdíl v mezinárodním srovnání tu je. Vystavené tulipány v Keukenhofu jsou vlastně jakýmsi prodejním místem největších pěstitelských firem z celého Nizozemí, výstaviště obklopují stovky hektarů květinových farem a obchodníci z celého světa nakupují cibuloviny přímo z polí nebo na burze. To mi připomnělo historii této květiny, kterou nám vysvětlovali na každém kroku. Ačkoliv se do Evropy tulipány dostaly v polovině 16. století pravděpodobně z území tehdejší Persie (Írán) či osmanské říše (Turecko), jejich původ zřejmě sahá až na území Číny. Podle některých zdrojů byla jedním z prvních míst jejich vysazení mimo dnešní Belgie dokonce Praha.

O sto let později zasáhla Evropu tulipánová horečka a tato dnes celkem běžná květina se doslova vyvažovala zlatem. Tulipány se kradly ze zahrad, spekulovalo se s nimi na burze a mezi lidmi všech sociálních vrstev zavládlo davové tulipánové šílenství. Po nasycení trhu však bublina splaskla a ohromné množství lidí s hrstkou cibulek zbankrotovalo.

Tato doba silně ekonomicky postihla i tehdy světově proslulého a největšího holandského malíře Rembrandta. Bohatí kupci místo jeho děl investovali do tulipánů a nakonec i samotný malíř v této květinové horečce promrhal velkou část svého jmění.

I tyto příběhy nám přátelé z Veenendaalu vyprávěli během společných vyjížděk na kole. Olomouc v době zmíněné tulipánové horečky měla jiné než botanické starosti. Město cházelo pod švédskou okupaci během třicetileté války a po odchodu Švédů se proměňovalo na vojenskou pevnost, kde drahým cizokrajným květinám nebylo práno.

Díky lásce místních občanů k rodnému městu však Olomouc, stejně jako tulipán z cibulky, opět vyrostla a rozkvetla do své barokní krásy. Jak to napsal o dalších dvě stě let později zpěvák a ikona květinové generace John Lenon: „Láska je květina, kterou musíte nechat růst.“

Ať vám to roste!

Mirek Žbánek
primátor

Nezapomeňte do 31. května uhradit poplatek za komunální odpad

- pro rok 2025 se mírně zvýšila základní sazba poplatku za komunální odpad na **864 Kč** na poplatníka
- poplatníci narození 1. 1. 2010 – 31. 12. 2024 platí poplatek ve výši **432 Kč**
- poplatek za komunální odpad **neplatí** obyvatelé narození v roce 1945 a starší a děti narozené v roce 2025
- jednotlivá osvobození od poplatku, která je nutno oznámit a doložit správci poplatku do 31. 5. 2025, jsou uvedena na www.olomouc.eu.

Poplatek lze zaplatit v úředních hodinách hotově či platební kartou na

pokladně budovy NAMIRO, Palackého 14 a Hynaisova 10, nebo na detašovaných pracovištích magistrátu.

Bezhotovostním převodem na účet 19-1801731369/0800, var. symbol=1337, spec. symbol=rodné číslo.

Poplatek pro rok 2025 je povinná uhradit:

- Fyzická osoba přihlášená v obci.
- Vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území statutárního města Olomouc.

Podrobné informace jsou na webu www.olomouc.eu, případně na oddělení místních poplatků.

Cestovní ruch města má na starosti náměstek Viktor Tichák. Tvrdí, že cestovní ruch je živý organismus. Když nastupoval do funkce v roce 2022, byl počet hostů v Olomouci 194 tisíc. Za rok 2024 hotely hlásí statistiky s číslem přesahujícím 241 tisíc. Z toho plyne, že Olomouc je pro turisty atraktivnější a že město odvádí dobrou práci.

Co ovlivňuje chování turistů?

Je to dáno mnoha faktory včetně ekonomické situace a samozřejmě koronavirová pandemie zcela otočila některé směry turistiky.

Jak?

Hodně návštěvníků hlavně z Asie jezdilo například na průřezové zájezdy po památkách UNESCO. Přiletěli a zastavili se postupně v Litomyšli, pak v Olomouci, pak Kroměříži a pokračovali lednicko-valtickým areálem, případně vilou Tugendhat v Brně. Takových je stále řádově méně než v předcovidovém období. Teď po studené sprše pandemie čísla mírně rostou, ale už to není perspektivní segment.

A co je?

Aktuálně jsou to hlavně evropské země a nejbližší sousedé, ti nám rostou exponenciálně, třeba Poláci a Slováci si nás stále více vybírají jako svůj turistický cíl, stejně tak jižní země, jako je Španělsko nebo Itálie, a poslední dobou také sílí turistický zájem z Velké Británie. Právě Britové teď vyhledávají menší sídla, ne hlavní města, která už navštívili.

Na co se Olomouc zaměřuje?

Cílem je udržet turisty minimálně na prodloužený víkend v Olomouci. Delší doba pobytu přirozeně městu i místním podnikatelům přináší finance i prestiž. Na základě toho vznikla strategie cestovního ruchu, která platí do roku 2027, podle níž se řídíme.

Co je v té strategii zásadní?

Jsou tam cíle, kterých bychom měli dosáhnout. Obsahuje analytickou část, z které vychází část návrhová, a v poslední, implementační části jsou konkrétní opatření, která bychom měli přijmout, abychom k těm cílům dospěli, a ta jsou založená i na reflexi toho, co nám říkají hotely, co nám říkají restaurační zařízení, jaká jsou statistická data a jak se vyvíjejí trendy.

Mezi cíle patří zvýšení délky přenocování – v tomto faktoru se stabilně pohybujeme kolem 1,9 noci na turistu. Lákáme na příjemný zimní eurovíkend pro celou rodinu a nabízíme pobytové balíčky.

Proto jsou Olomouc Design Days v listopadu?

Ano, to s tím souvisí. Olomouc Design Days jsme teoreticky mohli naplánovat na kterýkoliv měsíc. Listopad jsme zvolili i z toho důvodu, že je takzvaně volný, zkrátka není přetlak jiných akcí.

Jak k nám ti turisté jezdí? Když aerolinky zavedou někde novou linku, je tam hned plno. Ale do Olomouce se nelítá...

To cítíme také. Od doby, kdy se zavedla pravidelná linka mezi Ostravou či Brnem a Malagou, tak Španělé jezdí i do širšího okolí. Zvláště ti, co vyhledávají historii a památky. Olomouc je unikátní a z ostravského letiště je tady nejbližší UNESCO památka, takže to potom cítíme, když tady statistiky turistů ze Španělska vystřelí nahoru. Ale není to jenom letecká doprava, samozřejmě sem jezdí turisté vlakem, autobusy, auty i karavany.

Takže je láká i kempování v Olomouci?

Kemp Krásná Morava v Hejčíně je primárně zacílen na vodáckou turistiku, ale využívají ho i turisté s karavanem. Existují i vyložené kempovací národy, třeba Nizozemci, takže je dobré, že se otevřel nový stellplatz, tedy zařízení pro karavany, pod Svatým Kopečkem.

Když jste říkal, že nová koncepce bude v roce 2027, znamená to, že ta současná je už naplněna nebo zastaralá a je potřeba ji obnovit?

Asi obojí je pravda, jak jsem říkal, turistický ruch se vyvíjí, takže žádná dlouhodobá koncepce není schopná reagovat na aktuální cestovatelské tendence jednotlivých skupin. Proto každoročně schvalujeme ke strategii akční plán, který reaguje na aktuální situaci. Do roku 2027 bychom měli směřovat k tomu, aby byla Olomouc městem s průměrnou délkou pobytu přes 2,0.

Napomáhají tomu festivaly?

Samozřejmě, nejen náš tvarůžkový festival, ale i kulturní akce, které nepořádá přímo město, jako je Academia Film Olomouc nebo festival v ulicích Olomouc ožije, ale třeba i půlmaraton – to jsou události, které mají ve strategii velké místo. Spojili jsme i oddělení cestovního ruchu a informační centrum právě proto, že spolu úzce souvisí. Informační centrum je welcome office pro příjezdějící turisty.

Zdá se mi to, nebo je v Olomouci skutečně málo německy mluvících turistů?

Málo jich určitě není, čísla mírně rostou, ale je pravda, že nerostou tak, jak bychom si představovali. Je to samozřejmě dáno více faktory, například tím, že do Olomouce jezdilo více zájezdů z Rakouska a východní části Německa, které byly většinou složeny z lidí seniorního věku. Nové nastupující generace je třeba oslovovat jinak než nabídkou autobusových zájezdů. Ve spolupráci i s Olomouckým krajem, CzechTourismem a dalšími aktéry se snažíme je přesvědčit, že Česko není jenom Praha. ■ Pavel Konečný

Viktor Tichák

náměstek primátora

Kompetence: školství, kultura a cestovní ruch.

Olomouc městem květin – růže k obdivu, masožravky k prodeji

Festival Vyznání růžím a prodejní výstava Živé pasti jsou na olomouckém Výstavišti Flora na programu 24. května a na počátku června.

V sobotu 24. května začíná ve sbírkových sklenících ve Smetanových sadech dvou-týdenní prodejní výstava Živé pasti plná unikátů ze světa masožravých rostlin. A to včetně kolekce úchvatných rosnatek, raritních heliamfor z těžko přístupných Stoly-hor Jižní Ameriky a asijských lián, jež polapí kořist o velikosti malého hlodavce.

„Výstava Živé pasti je prodejní. Na stánku tak bude možné koupit všechny druhy masožravek, které budou

vystavené v expozicích,” potvrdil mluvčí výstaviště Michal Poláček.

První červnový víkend bude 7. a 8. června v olomouckém rozáriu na třídě 17. listopadu patřit rodinnému festivalu Vyznání růžím. V té době bude rozárium tisíců růží v plném květu. Letošní šestý ročník Vyznání růžím ponese podtitul 100 let českých růží.

„Připomeneme si tím sté výročí, kdy náš nejvýznamnější šlechtitel růží Jan Böhm představil svou první vlastní

odrůdu. Pojmenoval ji po své nejstarší dceři Máňa Böhmová. Šlo o první odrůdu popínavé růže vzniklou na našem území. Nese krásné sněhobílé květy.

Součástí bohatého programu bude i křest nové odrůdy růže pojmenované po herecké legendě Haně Maciuchové či odborné přednášky o růžích. Návštěvníci se mohou těšit také na floristické show, workshopy a doprovodný program s kuchařskou show Markéty Hrubešové nebo sportovním programem pro děti. ■ dtx

350 kilogramů

Česko i letos uklízeli také zaměstnanci magistrátu, konkrétně pracovníci z odborů městské zeleně a odpadového hospodářství a životního prostředí.

Úklid byl zaměřen na místní část Slavonín a slavonínský remízek, ale i na ulice Jeremiášova, Hraniční a Brněnská. Pytle naplnili 350 kilogramy odpadu. ■ mmo

Už je čas, ukázaly sondy. Město likviduje komáří larvy

Preventivní zásah proti komárům provedly v polovině dubna Technické služby města Olomouce ve spolupráci se specialisty v oblasti Černovířského lesa. Likvidaci komářích larev šetrným bakteriálním přípravkem zadal odbor životního prostředí magistrátu na základě měření speciálními sondami.

„Senzory máme v akci v Černovíři, v Týnečku i Chomoutově. Je to příklad úzké spolupráce města a univerzity, kdy samospráva získává od specialistů

aktuální informace,” zdůraznil primátor Mirek Žbánek.

Senzory v hodnotě osmdesáti tisíc korun pro město nainstaloval a zprovoznil Jan Brus z Katedry geoinformatiky Univerzity Palackého, který se zabývá touto problematikou v Litovelském Pomoraví již několik let. Sondy zaznamenávají údaje o teplotě vody, vzduchu a okolní půdy a sledují i míru zaplavení tůní. Teplota vody má rozhodující vliv na vývoj larev. „Díky vizualizaci údajů z jednotlivých

čidel ve webovém prostředí určujeme rozsah a postup zásahu,” vysvětlil vedoucí odboru životního prostředí Petr Loyka.

V oblasti Černovířského lesa proběhla aplikace do zavodněných ploch. Použitý přípravek na likvidaci larev komárů je bezpečný a ostatním živočichům podle Loyky neškodí. Cílem je ochrana městských částí Černovír, Hradisko, Chválkovic, Pavlovičky a Týneček. Náklady na preventivní zásah přijdou magistrátu na sedmdesát tisíc korun. ■ mmo

**KAUFLAND
PRO LEPŠÍ
BUDOUCNOST**

ZDRAVÝ SORTIMENT PRO KAŽDÉHO

UDĚLEJTE KROK KE ZDRAVĚJŠÍMU STRAVOVÁNÍ, KTERÉ MÉNĚ ZATĚŽUJE

PLANETU. Preferujete produkty bez lepku či se sníženým obsahem laktózy? U nás v Kauflandu můžete sáhnout po značce **K-free**. V naší nabídce najdete také široký sortiment **K-Bio** s produkty z ekologického zemědělství. Chcete vyzkoušet rostlinnou stravu? Pod značkou **K-take it veggie** najdete oblíbené rostlinné produkty. Rybí prsty, rostlinná mléka a nově i lahodnou vanilkovou zmrzlinu.

**Rozhodují
činy.**

Kaufland

GENETICKÁ KONZULTACE

- ✓ Prekoncepční péče
- ✓ Páry s poruchou plodnosti
- ✓ Nádorová onemocnění v rodině /onkogenetika/
- ✓ Genetická syndromologie
- ✓ Dědičná onemocnění v rodině
- ✓ Neurologická onemocnění v rodině /neurogenetika/

NEINVAZIVNÍ PRENATÁLNÍ VYŠETŘENÍ

- ✓ TRISOMY test Complete
- ✓ TRISOMY test
- ✓ TRISOMY test XY
- ✓ TRISOMY test+

ULTRAZVUKOVÉ VYŠETŘENÍ

- ✓ Kombinovaný screening v I. trimestru, metoda OSCAR /one stop clinic/
- ✓ Screening v II. i III. trimestru
- ✓ Screening růstu plodu a funkce placenty ve 35. – 36. týdnu

VYŠETŘENÍ SRDCE PLODU - FECHO

- ✓ Fetální echokardiografie – FECHO

GYNEKOLOGIE AMBULANCE A PRENATÁLNÍ PÉČE

- ✓ Preventivní prohlídky
- ✓ Prenatální péče
- ✓ Komplexní péče o ženu v každém věku

INVAZIVNÍ PRENATÁLNÍ VYŠETŘENÍ

- ✓ Odběr plodové vody
- ✓ Odběr choriových klků

**Přijímáme
nové pacientky**

FETMED.CZ

Zkušený
tým

Individuální
přístup

Komplexní
péče

Špičkové
vybavení

OLMOUC
Horní Lán 1312/12A

BRZKÉ TERMÍNY NA VYŠETŘENÍ

Objednejte se:

 gynekologie **704 612 828**

 ostatní **605 825 780**

 olomouc@fetmed.cz

Kafe a úsměv jako největší dar dobrovolníků na onkologii

Zpříjemnit chvíle pacientům Onkologické kliniky Fakultní nemocnice Olomouc se rozhodli zaměstnanci magistrátu.

Akce s názvem Káva pro onkologii spočívala v obyčejných věcech – šálku teplé kávy, domácích dobrotách, úsměvu a chvíli lidské blízkosti.

„Chtěli jsme dát původně této myšlence jen prostor, ale upřímně, tak velká odezva od našich zaměstnanců mě opravdu hodně překvapila. Nejde totiž o běžnou ani jednoduchou formu pomoci,“ řekl tajemník magistrátu Marek Černý.

A právě to, že i malá laskavost může mít velký význam, se začalo naplňovat hned během prvního setkání. Konat se budou pravidelně každý druhý čtvrtek v měsíci až do konce roku 2025 vždy od 8:30 do 11:00 přímo na klinice.

„Když jsem se rozhodla strávit den jako dobrovolník na onkologii, nevěděla jsem, co přesně očekávat. Myslela jsem si, že jdu pomoci nemocným, a přitom to byli oni, kdo mě změnili. Naše káva s dobrotami vykouzila každému úsměv na tváři. I v prostředí, kde visí nemoc ve vzduchu, jsem zažila neuvěřitelnou sílu a naději. Uvědomila jsem si, jak někdy stačí málo – být tam a naslouchat,“ popsala své dojmy Karla Šumná z odboru investic. Účastnila se hned prvního termínu.

„Kafe na onkologii byl emocionálně silný zážitek. Všichni jsou tak trochu zavření ve své bublině plné strachu, obav a nejistoty o budoucnost svou i svých milých. Nabídnutím kávy, cukroví s krátkým rozhovorem, úsměv, nějaký ten přihlouplý žertík, všechno pomůže na chvíli odpoutat myšlenky. Po dvou hodinách jsem odcházela naprosto sociálně vyčerpaná, nicméně s pocitem, že takový zážitek dá člověku nadhled a vrátí ho nohama na zem,“ zhodnotila své dobrovolnictví Veronika Schejbalová z odboru informatiky.

Návštěva první dvojice dobrovolnic z magistrátu měla pro pacienty i celý tým obrovský význam. „Bylo znát, kolik laskavosti, pozitivní energie a upřímného zájmu s sebou přinesly, a to je něco, co se v takovém prostředí opravdu počítá,“ vyzdvihla význam dobrovolnické činnosti zaměstnanců magistrátu ambasadorka onkologických pacientů Věra Zukalová.

Dobrovolníci, kteří se na akci přihlásí, projdou vždy přímo na místě krátkým zaškolením. Pracují ve dvojicích a na tuto činnost mohou čerpat den osobního volna na dobrovolnické aktivitu. ■ ste

Dobročinný výtěžek pro spolek Zet-My

Šek na 50 tisíc korun předali v dubnu zástupci vedení města olomouckému spolku Zet-My, který pomáhá zkvalitňovat život osobám se zdravotním postižením i osobám, které o ně pečují. Peníze jsou výtěžkem dobročinné akce Radniční punč, která se konala během loňského adventu.

V prosinci loňského roku se zástupci vedení města zapojili do dobročinné akce, při níž u stánku na vánočních trzích prodávali punč. Podařilo se vybrat rekordní částku a celý výtěžek nyní putuje na charitativní účely. Vybralo se přes 42 tisíc korun, přičemž radní tuto částku zaokrouhlili ze svého na padesát tisíc.

„Věříme, že peníze poslouží dobré věci. Rodiče, kteří pečují o jakkoli postižené dítě, jsou pro mě bez nadsázky hrdinové. Pokud jim společnost může nějak ulevit či pomoci, je to skutečně k nezaplacení,“ komentoval předání šeku primátor Mirek Žbánek.

Spolek Zet-My pomáhá pečujícím

osobám načerpat síly na náročnou každodenní péči o své děti s postižením. „Společně s organizací Korunka pomáháme se rozhodli podpořit spolek Zet-My, jelikož pomáhají rodinám žít obyčejný život,“ doplnila náměstkyně primátora Kateřina Dobrozemská.

Spolek Zet-My nabízí odlehčení pro rodiče formou sociální služby a komunitní pomoci. Podpora spočívá v tom, že služba pečuje po nějakou dobu o jeho dítě, zatímco on může načerpat síly na další péči. Peníze spolek použije podle slov předsedkyně Naděždy Škrabalové na rekonstrukci kuchyně. ■ jed

Den rodin

Mezigenerační procházka přírodou pod názvem Jdeme celá rodina je v plánu na pátek 16. května v čase od 13 do 17 hodin na olomouckých Poděbradech. Akce pro všechny generace je součástí Dne rodin.

Návštěvníci se mohou těšit na stezku se zábavnými úkoly pro malé i velké, kteří v cíli obdrží pamětní listy a drobné dárky. Připraveny budou kreativní dílničky pro děti, workshop přerovského malíře Lubomíra Dostála, lekce jízdy na koloběžce včetně zapůjčení, táborák a drobné občerstvení z udírny a k tomu posezení s country kapelou. Vstup je zdarma.

Akci zajišťuje Krajská rada seniorů Olomouckého kraje. Více na webu prorodinu.olomouc.eu. ■ ise

OLOMOUCKÝ PITAVAL

Sbírce kriminálních příběhů se říká pitaval podle francouzského právníka François de Pitaval, který tento žánr použil jako první. Má ho rád i přední olomoucký historik **Jiří Fiala** (* 1944). Jeho vědecké publikace se zabývají dějinami české literatury, folkloristikou a historií Olomouce. A pak ještě píše pitavaly...

Olomoučan Jiří Fiala pochází ze zahradnické rodiny. A zahradníci by mohli mít ke kriminálním historkám blízko, když se v nich tak často vyskytují. Jeho předkové hospodařili v Neředíně, dnes na tom místě stojí panelové sídliště. Emeritní profesor filozofické fakulty zná ve městě každou vilu, ví přesně, kdo je kdo, hodně si pamatuje a vyzná se i v archivech. Je studnicí příběhů a rád je vypráví.

Jak jste vlastně přišel na to, že budete psát krimi?

Ta cesta byla dosti složitá. Sice jsem absolvoval všechno, až na jednu výjimku, za jedna a bylo mi slibováno místo na fakultě, ale nakonec na něj nebyly peníze. Nezbylo mi než vzít zavděk místem na Střední odborné škole ministerstva vnitra v Pardubicích. Vynikající škola! Pořádková a dopravní policie, řečení bouchači, měli svoji střední školu v Jihlavě, v Pardubicích se školily neuniformované složky, tedy morderparta a hospodářská kriminálka. Já jsem tam učil českou literaturu a český jazyk, ale s ohledem na slavné autory kriminální literatury, např. Egona Ervína Kische nebo Karla Čapka, tedy jeho Povídky z jedné a z druhé kapsy. Musel jsem složit i kriminalistické minimum, naučit se vyhodnocovat otisky prstů a jiné stopy...

A vaše cesta z Pardubic zpátky?

Když se po čtyřech letech uvolnilo místo na filozofické fakultě, absolvoval jsem konkurz a byl jsem přijat jako vědecký pracovník v tehdejší kabinetu Bedřicha Václavka, abych pracoval na zlidovělých písničkách. To byl velký projekt Bedřicha Václavka, literárního vědce, a Roberta Smetany, muzikologa, a ti v podstatě zvládli jenom zlidovělé písně epické, lidové verze balad Karla Jaromíra Erbena a výbor z morytátů – písní s kriminální tematikou. Takže zase jsem byl u kriminální literatury a zjistil jsem, že případy popisované v morytátech jsou namnoze autentické a dochované písemnosti dotyčných soudních procesů lze dohledat v archivech.

Co z toho vzniklo?

Připravil jsem antologii morytátů, ale ta nevyšla. Ke kriminální tematice jsem se vrátil spolu s kolegyní Marií Sobotkovou, kdy jsme v roce 2017 vydali monografii o Lafayetteovi a Kolářovi. Je věnována nejslavnějším olomouckým politickým vězňům, tedy Gilbertu Lafayetteovi a Hugo Kolářovi – jednomu z tvůrců

polské Ústavy 3. května, jenž byl v Olomouci vězněn nejdéle. Díky Gilbertu Lafayetteovi, příteli Georga Washingtona, se i v nezapadlejším koutě USA ví o existenci města Olomouce. Všichni američtí školáci se učí o Washingtonovi, a tedy i Lafayetteovi a o jeho internaci v Olomouci. Lafayette byl sice revolucionářem, ale royalistou, a když mu hrozilo zatčení a následně gilotina, zběhl se svými třemi druhy k pruské armádě. Byli však vydáni Rakušanům a skončili v Olomouci jako političtí vězni v Jezuitských kasárnách, nyní objektu archivu české armády na náměstí Republiky.

Jaký byl Lafayetteův olomoucký žalář?

To vězení bylo celkem mírné, posléze mu císař František II. povolil vzít si do Olomouce i manželku a dvě dcery, jeho syn zůstal v USA. Že by byl vězněn v kase-matech, neodpovídá skutečnosti, i když ho tak Američané vyobrazují s okovy na ruku a nohu. Z dopisů manželů Lafayetteových lze v přízemí jižního traktu dnešního vojenského archivu určit, které dvě cely obýval. Pokusil se i o útěk, ale na to měl jako válečný zajatec podle tehdejších norem právo. Při potyčce se strážným ho kousl strážný do jednoho prstu a poslední článek se mu zanítil natolik, že mu ho vojenský chirurg musel amputovat.

Ale abychom se vrátili k vašim olomouckým pitavalům. Spojujete vždy historii a kriminalistiku?

Díky kolegům archivářům Zdeňku Kašparovi a Pavlu Urbáškovu jsem sepsal prvního Olomouckého pitavala v době po sametové revoluci. Tehdy nebyl problém najít sponzory – náměstek ředitele závodů Milo při nabídce reklamy firmy v té knížce pravil: „Hoši, my naši kosmetikou Francouze převálcujeme. Kolik chcete?“ A kde je dnes Milo? Možná je to taky případ pro kriminalisty. V té knize nemohl chybět Heinrich Franz Boblig von Edelstadt a jeho aktivity během inkvizičních procesů s čarodějnicemi a čarodějníky. Olomoucký pitaval měl úspěch – ostatně se vždycky nejvíc kupují kuchařské knihy a detektivky. Po druhém vydání Olomouckého pitavala následovaly dva Hanácké pitavaly kolektivů autorů. Tyto tři svazky budou nyní vydány v jedné etui. Máme dokonce podporu od krajského ředitelství policie, protože je to způsob, jak poučit veřejnost o historii i současnosti regionální kriminalistiky.

Jsou tam tedy i příběhy současné?

Jsou takřka současné, protože nemůžeme riskovat, že nás budou zločinci žalovat pro nactiutrhání. Lze se tu dočíst třeba o trojnásobné vraždě na Pohořanech. Pachatel je už z vězení venku a sám o sobě říká, že je neškodný – že chtěl zabít jen ty tři oběti, protože mu hrozilo, že mu zabijí děti, tak je předešel. Choval se v kriminále mravně, odseděl si to a chodí mezi námi. Jsou horší vrazi, zvláště ti hromadní. Klásek se dožil penze, ale protože se objevil v televizi, tak jsme jeho případ mohli publikovat. Nabízelo se nám vyvraždění takřka celé rodiny v Kostelci na Hané bývalým studentem přírodovědecké fakulty, jenže jsou s tím spojena jistá publikační rizika. Ale máme tu jednu vietnamskou vraždu na olomoucké tržnici a jedno zajímavé doznání.

Jak si ty příběhy vybíráte?

No právě. Jsou tu kroniky a paměti. Můžete začít Kosmasem, který popsal první kriminální případy ve své kronice. To je mord na mord. Jenže když se rytíři pobíjeli mezi sebou, tak sedláček na vedlejším poli klidně oral a hleděl, jak to dopadne. Zvlášť brutální byla vražda vykastrovaného a oslepeného knížete Jaromíra na záchodě – byl z popudu rodu Vršovců probodnut zezadu oštěpem. Po období kramářských písní nastává éra periodických novin, objevují se reportáže z procesů či soudničky – připomeňme z časů meziválečné éry případ Martina Leciána, jemuž se věnoval jako reportér Lidových novin spisovatel Rudolf Těsnohlídek, a jsou tedy také soudní spisy... Hlavně všechno ohromně usnadňuje digitalizace archivů.

Bude i čtvrtý Hanácký pitaval?

Doufejme, materiálu je dostatek. Už jsem v revui Krok publikoval kapitoly o požáru hostince na Svatém Kopečku v roce 1705 a o Josefu Andrerovi a jeho druhé manželce Malvíně, pověstné krasavici se zálibou v bezmotorovém létání.

Když se díváte na televizi, jaké detektivky preferujete?

Dívám se zřídka. Z těch starších českých seriálů jsou Hříšní lidé města pražského nepřekonatelní zvláště hereckým obsazením a reáliemi. Z těch současných seriálů americké produkce mě zaujal Closer. Nepostrádá vtip a líčí vskutku rafinované zločiny. A neměli bychom zapomenout na Václava Erbena a starší filmová zpracování jeho detektivek. ■ Pavel Konečný

6,5 TUNY VOŇAVÉHO SÝRA

Dvacet tři tisíc návštěvníků zaplnilo počátkem dubna centrum Olomouce, aby ochutnali některou z kulinářských specialit z tradičního hanáckého pokrmu a užili si bohatý kulturní program Tvarůžkového festivalu.

Festival byl letos skvěle vyvážený, speciality nabídl více než sto prodejců, včetně známých olomouckých restaurací a regionálních producentů, kteří připravili širokou škálu tvarůžkových specialit. Poprvé se na festivalu představilo i partnerské město Pécs s nabídkou tamního vína. Kompletní fotogalerie a video je na webu tvaruzkovyfestival.olomouc.eu. ■ mmo

Atleti byli úspěšní na domácích halových šampionátech

Česká atletika má za sebou vrcholné akce halové sezony a Atletický klub Olomouc na nich zanechal výraznou medailovou stopu. Napříč kategoriemi se olomouckým atletům podařilo nasbírat dvanáct medailí a navíc pětkrát přepsat tabulky oddílových rekordů.

Nejvíce medailí nasbírali olomoučtí atleti v kategorii dorostu a juniorů, kdy odjela do Ostravy 26členná výprava s šesti přímými adepty na medailové umístění. AK Olomouc si nakonec také šest cených kovů z Ostravy odvezl a s bilancí tří zlatých, dvou stříbrných a jedné bronzové se stal druhým nejúspěšnějším klubem šampionátu.

Zlaté koule i nohy

O dvě zlaté medaile se postarali koulaři. Eliška Večeřová vrhla v pátém pokusu osobní rekord 16,08 metru a kromě zlaté medaile stanovila také nové národní maximum této sezony. O stejný přepis letošních tabulek se postaral i Filip Kappel a svým novým osobním rekordem 18,37 m překonal druhého závodníka soutěže téměř o dva metry.

Třetí zlato pak přidala sprinterka Johanka Šafářová, která nenechala nic náhodě a na dvoustovce zvítězila v nejlepším výkonu letošní sezony 23,59 sekundy.

Mistrovství republiky

V ostravské hale navázalo na mládež halové mistrovství republiky mužů a žen. V olomouckých barvách startovalo

v Ostravě 17 závodníků a z toho hned dvěma se podařilo své úsilí přetavit v mistrovskou medaili.

Jako první vybojovala svůj cenný kov Martina Mazurová v sektoru pro vrh koulí. V páté sérii zaznamenala nejdelší pokus 15,37 metru, což ji umístilo stejně jako loni na stříbrnou příčku. O druhou medaili, a to vcelku překvapivou, se postaral Jonáš Pospíšil, který v trojskoku posunul hranici svého osobního maxima na 14,85 metru a získal pro olomoucký klub bronz.

Nejblíže další medaili byla štafeta žen na 4x200 metrů ve složení Blažková, Delprete, Seberová, Šafářová. Cílový čas 1:38,60 dělil ženy pouze dvě desetiny sekundy od třetího místa navíc znamenal nový oddílový rekord. Závod se vydařil také Martinu Mlčochovi, který skončil šestý ve skoku o tyči v novém oddílovém rekordu juniorů i mužů 527 cm.

Mláďi v Praze

Poslední halové mistrovství patřilo v Praze žákům a žákyním. Olomoučtí reprezentanti vybojovali v pražské Stromovce v individuálních běžeckých disciplínách dvě stříbra, jeden bronz a zlato ve štafetě na 4x200 m.

Nejvíce se tento šampionát podařil sprinterce Gabriele Sovové, která získala jedno stříbro v běhu na 60 a druhé přidala ještě v běhu na 150 metrů. Na stopadesátce jí navíc finálový čas 18,43 s vynesl také držení nového oddílového rekordu.

Sovová byla i členkou vítězné štafety na 4x200 metrů s Emou Kalmanovou, Annou Novákovou a Nellou Kňákovou. Povedený čas 1:44,27 pro žákyně znamenal navíc posun do čela letošních průběžných tabulek a překonání oddílového rekordu. ■ deš

**Nový
Lipník
ETAPA IV.**

**nové byty
různé dispozice**

novylipnik.cz

PENB B

! SLEVA 2 % Z CENY BYTU DO 31. 8. 2025 !

Nad'a Čunderlová

603 177 771

HOKEJISTÉ UHÁJILI EXTRALIGU, TRENÉR TOMAJKO KONČÍ

Bez větších problémů zvládli hokejisté Olomouce baráž o udržení nejvyšší domácí soutěže, když Jihlavu porazili 4:0 na zápasy. Pouze v prvním utkání rozhodovaly až samostatné nájezdy, v následujících duelech bylo jasno už po řádné hrací době.

„Byly to obrovské nervy pro všechny. Jihlava hrála výborně. Měli jsme

problémy s jejich pohybem a bojovností, ale udrželi jsme extraligu v Olomouci. Sezona nebyla dobrá, ale nejvyšší soutěž ve městě zůstává,“ oddechl si po posledním mistrovském zápase trenér Jan Tomajko, který v klubu končí jako kouč i jako jednatel. „Je to emotivní. Jsem z Olomouce, je to pro mě speciální. Jasno jsem měl už před sezonou. Potřebuji v životě změnu. Žádné plány,

co bude dál, momentálně nemám,“ dodal Tomajko.

Rozhodnutí kouče vedení klubu akceptovalo. „Po posledním utkání baráže se Honza Tomajko rozhodl ukončit své působení v pozici hlavního trenéra HC Olomouc, což plně respektuji a zároveň mu děkuji za dlouhé roky kvalitní práce a přeji mu hodně štěstí v osobním i pracovním životě,“ uvedl generální manažer HC Olomouc Erik Fürst. ■ deš

Noah Carter je nejužitečnějším hráčem basketbalové ligy

Nejužitečnějším hráčem nejvyšší basketbalové soutěže byl vyhlášen americký podkošový hráč Noah Carter z BK Olomoucko. V hlasování generálních manažerů, trenérů a kapitánů ligových mužstev a basketbalových odborníků

zvítězil před Martinem Svobodou z Písku, Lesleym Varnerem z Ústí nad Labem a Jordanem Ogundiranem z Děčína.

Čtyřicetiletý Carter ve své první profesionální sezoně dovedl Olomoucko k sedmému místu po dlouhodobé

části, což je nejlepší umístění klubu od roku 2019. S průměrem 19,8 bodu je druhým nejlepším střelcem soutěže po Varnerovi (20,2). Pětkrát pokořil hranici 30 bodů a 44 body v lednovém zápase na hřišti USK se postaral o rekord sezony.

„Je příjemné bojovat o individuální ceny, byl to můj cíl, když jsem do Olomoucka přišel. Ne, že bych dopředu vyhlášoval, že budu nejužitečnější hráč, ale chtěl jsem být ve hře o toto ocenění a docela se to povedlo,“ usmíval se Carter, který si angažmá užívá i jako vášnivý rybář. „V Olomouci jsem už taky pár rybek chytil. Okouny a štiky,“ pochlubil se svými úlovky nejlepší basketbalista sezony.

Carter loni po pěti letech uzavřel univerzitní dráhu v lowě a Missouri s cílem zkusit profesionální basketbal v Evropě. Carter je čtvrtým americkým vítězem ankety v řadě. ■ deš

MIKROREGION
SLEZSKÁ HARTA

7. ČERVNA 2025
www.bikemaraton-slezskaharta.cz

NOVÁ PLÁŇ
KOUPALIŠTĚ

Přidej se! **BIKE
MARATON**

KNIHOVNA MĚSTA OLOMOUCE

AKCE

každé pondělí | 15:00 nám. Republiky – **H.A.C.K. klub** – klub pro mladé od 10 let, Playstation, 3D pera, 3D tisk, virtuální realita, programování robotů, ...

DÍLNÍČKY PRO DĚTI

- 6. 5. | 15:00–17:00** pobočka Brněnská – **Dárek pro maminku**
- 6. 5. | výpůjční doba** pobočka Holice – **Háčkované květiny** – materiál na místě, střední háček donést
- 12. 5. | 14:00–17:00** pobočka Jungmannova – **Přáníčko ke Dni matek**
- 29. 5. | 14:00–17:00** náměstí Republiky – **Hrátky s korálky** – korálkové dekorace, od 5 let

13. 5. | 16:00 nám. Republiky – Látkové tašky – dílna pro všechny nad 10 let, tvorba módní plátěné tašky, rezervace 585 545 123, dospole@kmo.cz

13. 5. | 16:30 pobočka Jungmannova – „ZahradniČtení“ – ochrana rostlin – zásady pěstování silných rostlin, boj proti škůdcům bez chemie, SWAP sazenic

15. 5. | 10:00 nám. Republiky – Sociální síť – díky organizaci SeniorOn se bez stresu a s příjemným lektorem naučíme znát sociální síť, jejich výhody i rizika

16. 5. | MUZEJNÍ NOC nám. Republiky – **knihovna otevřena 8:00–22:00**

- 14:00–21:00** – **Letní čítárna u kašny** – posezení s knihami, které si je možno za symbolickou cenu odnést
- 14:00–21:30** – **Divoký západ** – úkoly po tematicky vyzdobené budově, knihovnici v kostýmech. Odměna pro kovboje od tří do sta let.
- 17:30–20:30** – **Virtuální prohlídka muzeí** – návštěva světových děl pomocí virtuální reality

19. 5. | 15:00–18:00 nám. Republiky – **Deskovky** – pro každého, kdo má chuť si společně zahrát klasické i nové stolní hry. Ty si lze půjčit domů.

20. 5. | 15:00 pobočka Brněnská – **únikovka Minecraft** – hádanky a úkoly ve světě Minecraftu

20. 5. | 17:00 nám. Republiky – **Tereza Boučková** a její nový bestseller Dům v Matoušově ulici, rezervace na 585 545 123, dospole@kmo.cz

21. 5. | 10:00 nám. Republiky – **Velryba** – zábavný program pro úplně nejmenší děti v rámci programu Bookstart. Rezervace 585 545 126, det-ske@kmo.cz

22. 5. | 17:00 nám. Republiky – **Petr Kubný: Putování po Asii** – cesta ze Singapuru do Vietnamu přes pestrou Malajsii, veselé Thajsko a nespoutanou Kambodžu

26. 5. | 15:00–17:30 pobočka Slavonín – **Odpoledne s postavami z knížek** – zábavné setkání s úkoly a hrou, oceníme děti v masce svého hrdiny

28. 5. | 9:30 pobočka Holice – **Čtenářská snídane** – setkání na terase s vlastnoručně upečeným či s láskou zakoupeným moučnickem

3. 6. | 17:00 nám. Republiky – **Život je tak jednoduchý, ale my...** Karel J. Tadeáš Rakušan o překonávání dětské obrny s mottem „když nemůžeš, tak trochu přidej“

3. 6. 2025 | 15:00 komunitní zahrada „ZahradniČtení“ (u pobočky Jungmannova) – **Hlína za nehty II** – společná výsadba sazenic ve vzájemně prospěšných polykulturách

SOUTĚŽE

nám. Republiky – **Soutěž o knihu Jennifer L. Armentrout** – soutěžní arch najdete v prostorách oddělení pro dospělé čtenáře

pobočka Neředín – **Schovávaná s písmenky** – zábavná pátrací hra pro malé i velké

VÝSTAVY

náměstí Republiky zdobí díla akademického malíře a restaurátora Radomíra Surmy

pobočka Brněnská zve na výstavu fotografií členů Vlastivědné společnosti muzejní

pobočka Jungmannova nabízí skupinu Olomoučtí a jejich malby pro radost. Vernisáž **5. 5. | 16:30**

pobočku Holice ožívají u příležitosti 750. výročí založení obce Holice obrazy Josefa Tomana inspirované právě jejími krásami

» www.kmo.cz

MORAVSKÉ DIVADLO OLOMOUC

5. 5.	19:00	A	Brouk v hlavě	Činohra
6. 5.	19:00	L	Chvilky	Činohra
8. 5.	19:00	D	Andělé mezi námi	Činohra
9. 5.	19:00		Teror	Činohra
10. 5.	09:00		Workshop jevištního a scénického boje	Workshop
10. 5.	19:00		Žal je to s křídly	Divadelní Flora
11. 5.	19:00		Takže asi tak	Divadelní Flora
12. 5.	19:00		Teoréma	Divadelní Flora
13. 5.	19:00		Jeníček a Mařenka	Opera
14. 5.	19:00	C	Jenůfa	Opera
15. 5.	19:00		Bůh v Las Vegas	Divadelní Flora
15. 5.	19:00		Královny (v Sedmičce)	Činohra
16. 5.	19:00		Bolero & Carmen	Balet
17. 5.	20:00		Pes na cestě	Divadelní Flora
18. 5.	19:30		Útok psím lejnem	Divadelní Flora
19. 5.	19:00	K	Ivan Hrozný	Balet
20. 5.	19:00	B	Liška B.	Činohra
21. 5.	19:00		Manon Lescaut	Činohra
22. 5.	19:00		Brouk v hlavě	Činohra
23. 5.	19:00	V	Ivan Hrozný	Balet
24. 5.	09:30		Poznejte zblízka divadelní profesi: modistka I.	Interaktivní beseda
24. 5.	11:00		Poznejte zblízka divadelní profesi: modistka II.	Interaktivní beseda
24. 5.	16:00	ZO	Ivan Hrozný	Balet
25. 5.	09:30		Prožij den baletky	Baletní workshop
25. 5.	14:30	NO	Sedlák kavalír / Komedianti	Opera
28. 5.	19:00		Labutí jezero	Balet
29. 5.	09:30		Divadelní hraničko pro nejmenší - O veliké řepě	Dílna pro děti a rodiče
29. 5.	19:00	D	Labutí jezero	Balet
30. 5.	19:00		Kytice	Činohra
31. 5.	19:00		La traviata	Opera*

» www.mdol.cz

MORAVSKÁ FILHARMONIE OLOMOUC

6. 5. – 19:00	Cello Republic
13. 5. – 19:00	Klavírní recitál Karla Košárka; Bedřich Smetana, Vítězslav Novák, Bohuslav Martinů, Ferenc Liszt, Friedrich Gulda, Nikolai Kapustin
15. 5. – 19:00	Klasika na dosah (JAMU); Ludwig van Beethoven, Carl Reinecke, Jan Křtitel Vaňhal, Robert Schumann
23. 5. – 19:00	Beethoven, Dvořák, Elgar; Závěrečný koncert mezinárodních dirigentských kurzů; Ludwig van Beethoven, Edward Elgar, Antonín Dvořák

» www.mfo.cz

CHCETE TO SPOJIT?

PR GR M TELEG APH KVĚTEN

po 5 5 <u>film</u> FK 150/130/100 Kč 20:00 PTÁČE	út 20 5 <u>talkshow</u> 120/80 Kč 19:00 TTALK: FILIP RACLAVSKÝ
st 7 5 <u>přednáška</u> 100/50 Kč 18:00 PREZENTACE UMĚLCE: MICHAL GABRIEL	st 21 5 <u>podcast live</u> 150 Kč 18:30 ZORYA BLUE: UŽ BUDU + host Markéta Garai
so 10 5 <u>film</u> 8+ 150/130 Kč 15:00 TĚČKO: PANDA A JÁ	so 24 5 <u>cvičení</u> 750 Kč 9:00 JÓGA NA STŘEŠE + BRUNCH
po 12 5 <u>film</u> FK 150/130/100 Kč 20:00 SVĚT MEZI NÁMI	so 24 5 <u>film</u> 8+ 150/130 Kč 15:00 TĚČKO: ZLATOVĚLÁSKA
po 13 5 <u>koncert</u> 160/190 Kč 19:00 FLY TOMORROW	po 26 5 <u>film</u> FK 150/130/100 Kč 20:00 VĚČNÉ JARO
čt 15 5 <u>film</u> 100/70 Kč 20:00 GOOD BOY FROM SLOVAKIA PREMIÉRA FILMU + DELEGACE	čt 29 5 <u>komentovka</u> 18:00 GAME OWNER: KOMENTOVKA A KŘEST KATALOGU S JAKUBEM JANOVSKÝM
pá 16 5 <u>party</u> 200/250 Kč 17:00-22:00 ROOFTOP FUN #1: DJ KAPUT	pá 30 5 <u>gastro</u> 900 Kč 16:00 DEGUSTACE RUMŮ MILLONARIO + free vstup na RTF#2
pá 16 5 <u>výstava</u> 17:00 SOREN DAHLGAARD, JAKUB JANOVSKÝ: GAME OWNER v rámci Olomoucké muzejní noci 17:00-22:00 vstup do galerie zdarma	pá 30 5 <u>party</u> 200/250 Kč 17:00-22:00 ROOFTOP FUN #2: COOM & R.O.S.CH do 3 7 <u>výstava</u> SOREN DAHLGAARD, JAKUB JANOVSKÝ: GAME OWNER
po 19 5 <u>film</u> FK 150/130/100 Kč 20:00 KAPELO, HRAJ	

U filmů označených FK mají členové Filmového klubu Telegraph po předložení členské karty nárok na slevu 20 Kč. Více informací na recepci Telegraphu.

Telegraph je dobře dostupná komunitní centrála. Od Olomouckého nádraží je to pár kroků, do hlavních ulic tři zastávky tramvají. Jsme na dosah, tak se s námi klidně spojte. Sledujte nás na facebooku a instagramu!

TELEGRAPH ●● JUNGMANNOVA 3, OLOMOUC
49°35'26.6"N 17°16'34.6"E
#TLGRPH WWW.TELEGRAPH.CZ

@telegraph
.cz

KALENDÁŘ KULTURNÍCH AKCÍ OLOMOUC | KVĚTEN 2025

1. května | čtvrtek

Májová slavnost Olomouc
tradiční akce Rádia Haná
11:00 | Korunní pevnůstka

2. května | pátek

Monumentální koncerty
hudební vystoupení
19:00 | Reduta

3. května | sobota

Ztracená fest!
druhý ročník festivalu
11:00 | Ztracená ulice

4. května | neděle

BLAHObytí
autorská inscenace
18:30 | Divadlo na cucky

5. května | pondělí

Bezpečnost seniorů
beseda s Městskou policií
14:00 | Klub volnočasových
aktivit Pešek

Jak skály v mořském příboji

koncert k 80. výročí
konce 2. světové války
19:00 | Katedrála sv. Václava

7. května | středa

Československo – Polsko
vztahy v letech 1918–1948
přednáška z cyklu Pohledy
do minulosti
17:00 | Červený kostel

8. května | čtvrtek

Kollárovcí
koncert
18:00 | kino Metropol

9. května | pátek

The Bluesmen
koncert legendární
olomoucké kapely
20:00 | Bounty Rock Cafe

10. května | sobota

Barvám neutečeš
běžecký závod
9:00 | Výstaviště Flora
Olomouc

13. května | úterý

Fly Tomorrow
koncert
19:00 | Telegraph Olomouc

14. května | středa

Dny umění nevidomých
koncert Ráchel Skleničkové
a Evy Blažkové
18:00 | Červený kostel

15. května | čtvrtek

Kecičky a písničky
rodinný talkshowrecitál
19:00 | Dům U Parku

16. května | pátek

Jdeme celá rodina
rodinné odpoledne pro
všechny generace
13:00 | Olomoucké
Poděbrady

23. května | pátek

Noc kostelů
zpřístupnění olomouckých
kostelů a modliteben
17:00 | Olomouc

24. května | sobota

Conamara Chaos
koncert tradiční irské hudby
19:00 | Jazz Tibet Club

28. května | středa

Králové dabingu
poslední premiéra sezóny
19:00 | Divadlo Tramtarie

31. května | sobota

Den tance
ukázky moderního,
klasického a lidového tance
14:00 | Rozárium

INFORMAČNÍ CENTRUM OLOMOUC

Horní náměstí – podloubí radnice

+420 585 513 385 | +420 585 513 392

infocentrum@olomouc.eu | f i Olomouc Tourism

#myolomouc | Otevřeno denně | eshop.olomouc.eu

tourism.olomouc.eu

Symfonickou krásu s nadčasovou melodičností českých písní propojí v pátek 6. června na Andrově stadionu Festival filharmonie.

Tříhodinový koncert pod širým nebem tak nabídne spojení padesáti členů Moravské filharmonie s osobnostmi české

hudební scény. Hostující zpěváci představí nejen důvěrně známé písně, jež se za dlouhá léta staly součástí našeho hudebního dědictví, ale také komornější skladby, hodnotné pro svou poetiku a hloubku.

„Festival filharmonie je jedinečnou příležitostí, kdy se symfonická hudba setkává s populární tvorbou v nových, originálních

aranžích,“ prohlásil Petr Dvořák, náměstek Moravské filharmonie Olomouc.

Srdce jako kníže Rohan s sebou přiveze básník a textař Michal Horáček. Michael Kocáb se zhostí rocku, šansonu a zhudebněných básní. Vystoupí Naďa Válová, držitelka ceny Anděl a zpěvačka s nezaměnitelným hlasem a dvě operní árie uslyšíme v podání členů pražského Národního divadla Vojtěcha Pelky a Vandy Šípkové. Speciálním hostem bude Ondřej Ruml. Pozvání pro letošní ročník přijala i Monika Absolonová a na Hanu Hegerovou přijede zavzpomínat další dáma šansonu Renata Drössler. Celý večer svým vystoupením zahájí mladý, talentem a múzami políbený akordeonista Jaroslav Pokuta. Dirigentské taktovky, stejně tak i klavírního doprovodu, se zhostí Jan Kučera a večerem provede Dita Vojnarová.

Organizátoři Festivalu filharmonie jsou připraveni podpořit Nadaci Anežka a nadaci Naději na kolech. ■ dtx

28. Divadelní Flora tentokrát s německou a slovenskou linkou

Program jedenáctidenního multižánrového festivalu, zastřešený mottem Rovnost, láká od 9. do 19. května na rekordní množství zahraničních produkcí – včetně reprezentativní přehlídky slovenské divadelní a hudební angažované tvorby.

„Otevíráme mezigenerační a genderové otázky, tematizujeme postavení rozličných menšin, problematiku rovného přístupu k elementárním lidským právům i ambivalenci vztahu Východ–Západ. Prezентujeme výsostně politické divadlo sousední země, v níž je hlas nezávislé kultury politicky umlčován,“ charakterizoval festival ředitel a hlavní dramaturg Petr Nerušil.

Hned na startu Divadelní Flora přivítá Maxim Gorki Theater Berlin, den poté bude hostit špičkový mezinárodní ansámbl Schauspielhaus Bochum. Exkluzivní epilog festivalu přinese aktuální

německojazyčnou Inscenaci roku – společný projekt Theaterhaus Jena a kolektivů Wunderbaum & Post Paradises. Poprvé se v Česku představí respektované choreografky světového formátu Eszter Salamon a Lenio Kaklea.

Druhý festivalový víkend ozdobí profilová linka činohry Slovenského národního divadla, jež v Olomouci odehraje i výročními Cenami Dosky ověřenou nejlepší slovenskou inscenaci minulé sezony.

S pozoruhodným počinem přijede letos do Olomouce i pražské Divadlo v Dlouhé

s jevištním zpracováním Pasolinioho provokativního filmu Teoréma.

Program a vše podstatné je na webu divadelniflora.cz. ■ dtx

ART RUBIKON
Dobnerova 24a,
Olomouc
www.artrubikon.com

Po 28.4 Stanislav Žampach: Obrazy
do 7.6 vernisáž 28.4. v 18:00

Út 6.5 PhDr. Magdalena Senczaková: Sefardští Židé
18:00 Přednáška se zaměří na přínos Židů k rozvoji evropské kultury od 12. století až do současnosti. Budeme se věnovat tomu, jak Židé našli své uplatnění a rozvíjeli své kulturní povědomí.

Čt 15.5 ART kavárnička pro dospělé
17:00-19:00 Připojte se k workshopu, kde si pod vedením lektorky pomalujete vlastní hrneček nebo talířek a užijete si večer plný kreativity a pohody.

Pá 16.5 OLOMOUCKÁ MUZEJNÍ NOC
8:00-19:00 Galerie Art Rubikon zpřístupní prostory galerie k veřejné prohlídce v rámci Olomoucké muzejní noci. Galerie bude otevřena do 19:00.

So 17.5 Jógové meditační workshop: LASKAvosti k sobě
9:00-14:00 Workshop je určen pro každého, kdo hledá cestu k hlubšímu propojení se svým tělem, myslí i duší, chce si dopřát prostor pro osobní obnovu a užít si čas pro sebe.

Po 19.5 Slavnosti růží na Azurovém pobřeží: Workshop malování na vějíř
17:00

Workshop je určen i pro úplně začátečníky. Seznámíte se s technikou akvarelu, vyberete si svou vlastní květinu pro malování a dekoraci pro Váš letní módní doplněk, a také se dozvíte něco o francouzské asociaci přátel vějířů, historii vějíře a jeho symbolice. V ceně workshopu je kvalitní vějíř, materiál, degustace specialit z okvětních listů růží a welcome drink.

Čt 22.5 Hovory pod lampou: tentokrát s Radomírem Bidlo Odstrčilém
18:00 Součástí bude promítání filmu a beseda s autorem dokumentu o hledání kořenů etiopské hudby: „TEZETA - paměť Etiopie“. Film pojednává o cestě z Valašska do Etiopie za kořeny tamní hudby.

So 24.5 Tématicky tvořivé sobotní dopoledne pro děti i rodiče
9:00-12:00 Workshop pro děti s Petrou Bělaškovou. Tentokrát na téma: tradice, pranostiky a květiny kam se podíváš.

Čt 29.5. Viktorie Martinová - koncert v doprovodu klavíru
18:30 Naším hostem bude talentovaná zpěvačka, kytaristka a skladatelka Viktorie Martinová z pražské konzervatoře, která nám v doprovodu svého klavíristy Alexe M. Lošťáka, zazpívá nejen vlastní tvorbu, ale i známé covery.

Kurzy pro dospělé, kroužky pro děti, víkendové tvořivé dílny a příměstské tábory. Více info na www.artrubikon.com.

Žerotín tančil ve Veenendaalu

12 mladých tanečnic ze Základní umělecké školy Žerotín se představilo v dubnu v nizozemském partnerském městě Veenendaal.

„Přivítal je místní náměstek pro kulturu a ředitel taneční školy, který jim ukázal nejen školu, ale i divadlo a centrum města,“ popsala vedoucí zahraničního oddělení magistrátu Hana Ederová.

Společně s tamními studentkami se olomoucké tanečnice zapojily do

intenzivního tanečního programu – absolvovaly lekce baletu, contemporary, stepu i tvorby společné choreografie.

Celý pobyt vyvrcholil dvěma veřejnými vystoupeními na Kunstfestivalu.

Výjezd přinesl olomouckým dívkám nejen nové zkušenosti a taneční inspiraci, ale také mezikulturní přátelství a radost ze sdíleného pohybu. Podobně dobrou zkušenost si odvezli i zástupci města. ■ mmo

Slovenská sezona začne letos společně se Svátky města

Olomouc zažije po čtyřech letech opět Slovenskou sezonu. Ta letošní začne v době Svátků města. Zahajovací koncert totiž obstará Bratislavský chlapčenský zbor.

Protože se Svátky města prolínají se Svátky písní, je volba slovenského tělesa naprosto logická. Přehled akcí Slovenské sezony je na webu slovenskasezona.olomouc.eu. Shromažďují se tam všechny

akce se slovenskou tématikou, slovenskými interprety nebo aktéry.

Do Slovenské sezony se tradičně zapojují knihovny, Muzeum umění, kino Metropol, galerie Telegraph, Moravská filharmonie, Street art festival nebo Olomoucký kraj, který letos podepsal partnerskou smlouvu s trnavským krajem.

Další instituce se stále přidávají.

„Vyvrcholením bude Slovenský den, kdy chceme de facto přivést Slovensko na Horní náměstí. Doufáme, že se do prezentace zapojí také Trnavský kraj, město Nitra i naše bratislavská partnerská městská část Staré Město,“ vyjmenoval primátor Mirek Žbánek. Tato událost má v kalendáři datum 20. září. ■ mmo

Máte chuť na **večeři** v pulzující atmosféře?
Moc rádi ji pro vás v Telegraph **Pulse** připravíme!
Nově od pondělí do soboty.

A
TELEGRAPH
PULSE

PO–ST 7:30–22:00 ČT–PÁ 7:30–23:00
SO 8:00–23:00 NE 8:00–18:00

CAFE RESTAURANT BAR

JUNGMANNOVA 3, OLMOUC WWW.TELEGRAPH.CZ
@TELEGRAPH.CZ #TLGRPH

Kamery na Zbrojnici

Pod dohledem kamer a městské policie je nově akademická půda v okolí Křížkovského ulice. Jejich instalace a zapojení do městského kamerového dohlížecího systému je krokem pro zvýšení bezpečnosti studentů a zaměstnanců Univerzity Palackého.

Osazeno bylo devět kamerových bodů, pod stálým dohledem je tak okolí univerzitní knihovny, rektorátu a filozofické fakulty. Univerzita do kamer investovala bezmála osm set tisíc korun.

„Bezpečnost našich studentů a zaměstnanců je pro nás prioritou. Kamery předcházejí kriminalitě, ale také chrání majetek. Proto jsme přistoupili k rozšíření kamerového systému včetně dvou panoramatických kamer,“ vysvětlil prorektor Michal Malacka.

Univerzitní kampusy kombinují pevně umístěné kamery s mobilními jednotkami, které lze nasazovat podle aktuálních potřeb, například u kolejí, v knihovnách nebo sportovních areálech. „Veškerá data jsou zpravidla uchovávána pouze po omezenou dobu a můžou k nim přistupovat jen oprávněné osoby a bezpečnostní složky,“ podotkl Malacka. Univerzita proto navázala úzkou spolupráci se statutárním městem Olomouc a městskou policií. „Městská policie má ke kamerovému monitoringu dostatek práv i zkušeností, jedinou podmínkou ke spolupráci byla kompatibilita zařízení,“ uvedl primátor Mirek Žbánek.

„Nemáme ambici vidět všechno hned, ale můžeme se k záznamu kdykoliv vrátit. Pro nás je důležitá i návaznost, že případného pachatele si kamery mezi sebou umí předávat a sledovat celou jeho trasu,“ doplnil ředitel městské policie Pavel Skalický.

Mezi monitorovanými místy je kromě Křížkovského ulice také průchod k parkánovým zahradám a do Bezručových sadů mezi budovami filozofické fakulty. ■ dtx

NÁZOR ZASTUPITELE

TransPARODNOST aneb výběrové řízení po pirátsku

„Transparentnost, otevřenost, boj proti klientelismu.“ Kdo by tyhle svaté mantry neznal? Pirátští marketéři by si je nejradši nechali vytetovat na čelo. Jenže když se vypnou kamery a utichnou předvolební proslovy, realita bývá často... no, řekněme poeticky, jiná.

Vezměme si třeba poslední příklad z olomoucké kulturní scény, gesce, která spadá pod pirátského náměstka Viktora Ticháka. Údajně kvůli „zajištění pódii“ pro kulturní akce v centru města bylo vypsáno výběrové řízení. Nic zvláštního, řeknete si. Jenže ouha – řízení se konalo formou uzavřeného výběrového řízení. V překladu do lidské řeči: ne každý se může přihlásit, jen vyvolení. Není to trochu v rozporu s onou často proklamovanou transparentností? Navíc když některé ze subjektů, zařazené do výběrového řízení, ani vlastními pódii nedisponují.

A teď přijde ten nejlepší kousek. Výběrové řízení bylo velmi rychle zrušeno. Proč? Podle zákulisních informací se na dokumentu zadávacích podmínek objevilo jméno tvůrce – hádejte koho? Přímo jednoho z oslovených účastníků. To je, jako by si fotbalista sám napsal pravidla zápasu, který má hrát. A možná i určil, kdo bude rozhodčí.

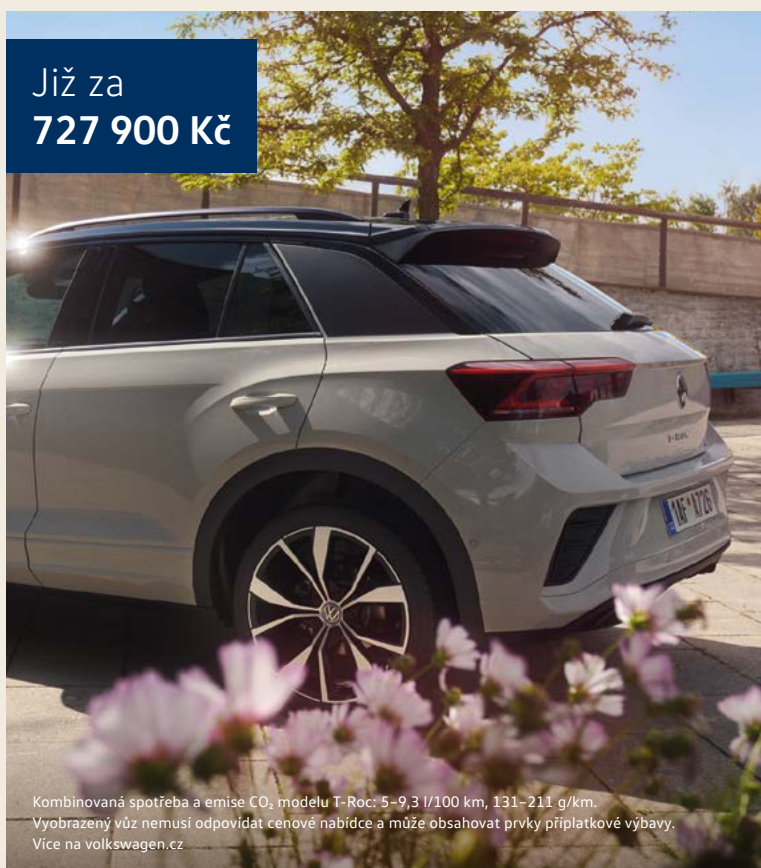
Zlí jazykové tvrdí, že když už se to provalilo, muselo se řízení potichu smést ze stolu. Jiní říkají, že šlo jen o „běžnou administrativní chybu“. Každopádně, výběrové řízení bylo zrušeno a poté, pokud mám správné informace, vypsáno znovu. Jak? S kým? A opravdu tentokrát transparentně?!

Uvidíme. Možná se nám ještě podaří zahlédnout ten pověstný pirátský poklad jménem „veřejná kontrola“. Anebo se z něj opět vyklubá jen zlatá nálepka na jimi kritizované staré postupy?

Josef Kaštil / Spolu

Vyjádření: Výběrové řízení bylo zrušeno ze zákonného důvodu podání pouze jedné nabídky. Znovu vypsáno nebylo, chystáme výběrové řízení na zajištění pódii v příštím roce.

Viktor Tichák / náměstek primátora

Již za
727 900 Kč

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu T-Roc: 5–9,3 l/100 km, 131–211 g/km.
Vyobrazený vůz nemusí odpovídat cenové nabídce a může obsahovat prvky příplatkové výbavy.
Více na volkswagen.cz

Skvěle
vybavený
T-Roc
Love

Autorizovaný prodejce Volkswagen

**AUTOCENTRUM
OLOMOUC s.r.o.**

Horní lán 445/1, 783 01 Olomouc
www.autocentrumolomouc.com

INZ2505038

Je akát na Mošnerově ulici v pořádku, i když je invazivní, a jak to bude s inteligentní zastávkou v ulici Profesora Fuky?

Rubrika Otevřená radnice přináší odpovědi na vámi položené otázky. Počet dotazů nás utvrzuje v tom, že má smysl. Snažíme se odpovídat všem a ty nejzajímavější odpovědi (nebo dotazy) otiskujeme na této straně.

Obracím se na vás s žádostí o posouzení a případné řešení situace týkající se stromu trnovník akát, který se nachází v blízkosti křižovatky ulic Mošnerova a Thomayerova. Tento strom je nahnutý směrem ke křižovatce a rušnému chodníku, což představuje bezpečnostní riziko. Navíc mám podezření, že by se mohlo jednat o počáteční fázi hniloby. V jeho blízkosti byly vysazeny mladé lípy srdčité, jejichž růst může být výrazně omezen kvůli agresivnímu šíření kořenových výběžků akátu.

Podle čeho se vyhodnocuje, na které nové autobusové zastávky se umístí chytrá tabule s odjezdy spojů? Na nové zastávce Profesora Fuky u Kauflandu tabule od začátku chybí. Přitom odtud odjíždějí autobusy pěti linek. Všimla jsem si, že na nedaleké nové zastávce Stiborova jsou tabule dokonce v obou směrech.

Radomír Pavlík

I když je akát invazivní dřevina, v městské zástavbě poměrně dobře plní ekologickou funkci. A jeho výhodou je zase květenství, které je výživné pro včely, takže včelaři dokonce žádají, aby se akáty ve výsadbách objevovaly.

Tento konkrétní strom prochází pravidelným ořezem a byl posouzen arboristy z hlediska kvality kmene, napadení houbami nebo samotnou stabilitou, kterou také posuzovala i odborná firma. Ale nevykazuje žádné známky defektu, takže odbor městské zeleně vlastně nemá nástroj ani důvod ho pokácet. Neohrožuje tak bezpečnost

chodců. A co se týká blízkosti lip, autoři výsadby aleje počítali s tím, že tento strom bude postupně odumírat a bude odtěžen. Takový osud ho asi také čeká, ale není to věc, kterou bychom museli řešit bezprostředně. K tomu by nám státní správa ochrany životního prostředí, která rozhoduje o kácení, ani nedala souhlas.

Mirek Žbánek
primátor

Adéla Procházková

Tam, kde je investorem město, jako na zastávce Stiborova, je snaha tyto inteligentní označnické s odjezdy spojů umisťovat. Rozhodující je umístění inženýrských sítí v řešeném místě a možnost napojení, intenzita spojů a vyhodnocení případných požadavků komisí městských částí a občanů na jeho umístění. V současné době plánujeme modernizaci celého systému inteligentních zastávek. Jiná situace je, když jsou zastávky zřízeny jiným investorem, což je případ zastávky Profesora Fuky ve směru do centra, kde byla investorem společnost Kaufland. V době, kdy se zpracovávala projektová dokumentace, nebyl nikým požadavek na umístění inteligentního označnicku vznesen a vzhledem k faktu, že proces předání stavby do vlastnictví města Olomouce nebyl ještě ukončen, není možno na této zastávce provádět stavební úpravy. Až bude celá stavba předána městu, bude možné řešit i umístění inteligentního označnicku.

Miroslava Ferancová
náměstkyně primátora

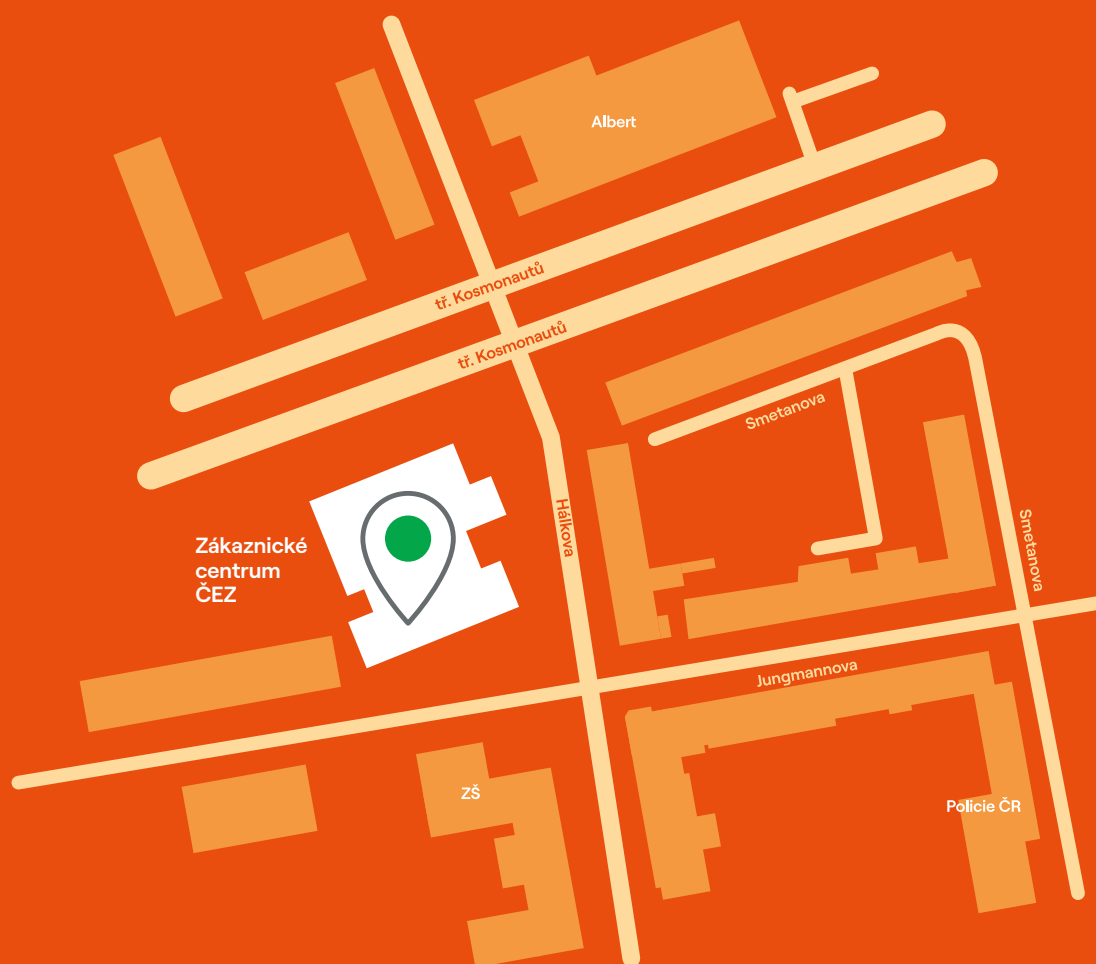

**ZAJÍMÁTE SE O SVÉ OKOLÍ, O SVÉ MĚSTO A CHCETE SE NA TO ZEPTAT?
TRÁPÍ VÁS NĚCO? VRTÁ VÁM NĚCO HLAVOU...?**

Zeptejte se e-mailem na adrese: otevrena.radnice@olomouc.eu

ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA

Přijďte si pro jedny z nejlepších cen energií

Zákaznické centrum ČEZ nově najdete na adrese
Hájkova 2, Olomouc
(naproti supermarketu Albert)

Termín schůzky
si můžete
zarezerovat
dopředu.

Před rokem a čtvrt jsme si na tomto místě povídali o tom, jak se česká kulturní Olomouc chystala na stoleté jubileum slavného skladatele a národního miláčka Bedřicha Smetany. Nedá nám to a vrátíme se k tomu i v tomto pokračování. Ono to totiž tehdy v roce 1924 Olomoučanům nevyšlo a do 2. března, na kterýžto den stoleté jubileum vycházelo, pomník postavit nestihli. K jeho odhalení došlo až o více než rok později, v květnu 1925. Tedy před sto lety.

V lednu a únoru předcházejícího roku 1924 vrcholily v Olomouci i jinde v českých a moravských městech přípravy na smetanovské jubileum. Olomoučané vyrazili do Smetanova rodného domu v Litomyšli, v divadle se odehrálo slavnostní představení Libuše a v Redutě smetanovské matiné. Zlatým hřebem mělo být sousoší, na jehož ztvárnění už probíhala soutěž.

Přípravy, které nevyšly

Vítězem se stal návrh sochaře Rudolfa Březy. Na vytvoření pomníku se ale v jubilejním roce nepodařilo vybrat dost peněz. Olomouc se tedy při skutečném stém výročí mistrova narození musela „spokojit“ s různými kulturními počiny, jako byla například již zmíněná představení a koncerty. „Sbor pro postavení pomníku“ dál apeloval na vlastenectví obyvatel města a sháněl peníze.

Socha byla hotova až za více než rok. Nová smetanovská sláva v květnu roku 1925 tak byla už čistě olomouckou záležitostí, neboť zbytek republiky měl oslavy již rok zdárně za sebou.

S počasím si víme rady

Kdo by čekal, že v květnu musí být krásně, mýlil by se. V Olomouci se vše chystalo na ohromnou událost ve dnech 2. a 3. května, přičemž se značná část těchto akcí, jako koncerty či lidová veselice, měla odehrávat venku.

Oslavy však nakonec doprovázelo velmi špatné počasí, kvůli kterému museli pořadatelé hodně improvizovat. Veselice se například přesunula do zimní tělocvičny posádkového stadionu. Ovšem účast byla samozřejmě o dost slabší...

Pršelo v sobotu 2. května, kdy vojenská hudba hrála na Horním náměstí a v parku, a přišlo i v neděli, kdy přišlo na řadu samotné odhalení pomníku. Nic naplat, že ve městě byla dobrá nálada a že večer zářila radniční věž speciálním slavnostním osvětlením. „Bohužel špatné počasí

zavinilo, že manifestace celého češství z kraje nevyzněla tak ohromně, jak si bylo přáti,” psal olomoucký tisk.

Do města se nakonec sjelo asi 20 tisíc hostů, včetně delegace z Litomyšle, Smetanova vnuka Zdeňka Schwarze, ministra veřejných prací, generálů, okresních hejtmanů a mnoha starostů. V 10 dopoledne, kdy začala hlavní sláva v aleji Smetanových sadů, konečně pršet přestalo. Slavnost tedy probíhala důstojně, byť bylo možná zmoklým hostům trochu chladno.

Za zmínku stojí informace z tisku, že průběh hlavní oslavy natáčel majitel „Tatrafilmu“ pan Kašpar. Bylo by úžasné tento filmový dokument najít.

Stěhovavá socha a dluhy

Zajímavé je, že sousoší bychom tehdy našli jinde. Původně stálo totiž sice ve stejné aleji, ale výrazně blíže k dnešní Havlíčkově ulici. Na své současné místo bylo přesunuto v roce 1967.

Jinou zajímavostí je, že dílo nebylo v době odhalení ještě plně uhrazeno a spolek musel dál shánět peníze. Hned po odhalení sousoší například vyšla v denním tisku zpráva, že pánská společnost „Fregata“ věnuje už podruhé velkorysou částku 1000 korun. „Jděte za tímto dobrým popudem, aby olomoucký pomník Smetanův mohl být brzy zaplacen,” vyzývá Moravský večerník. Národní jednota pak nabízela různým spolkům za výhodných podmínek odprodej zbylých odznaků, vydaných k příležitosti oslav. I tento výnos měl posloužit k doplacení dluhu.

A proč ne Dvořák?

Ještě si dopovíme, proč vlastně v Olomouci tak usilovali o pomník Bedřichu Smetanovi, ačkoliv tento skladatel s městem neměl (bohužel) nic společného, na rozdíl od vynikajícího Antonína Dvořáka, který měl k Olomouci blízký vztah a opakovaně zde účinkoval s olomouckým sborem Žerotín. Je to prosté – Bedřicha Smetanu považovala tehdejší doba za jasnou jedničku mezi našimi národními velikány, za „největšího veleducha našeho národa“. Dvořák byl dokonce některými osobnostmi cíleně upozadován, aby nestínil slávu Bedřicha Smetany. V tomto směru se v neprospěch Antonína Dvořáka velmi angažoval například Zdeněk Nejedlý, literární a hudební historik a pozdější komunistický ministr školství. Plně domácí uznání ve světě známějšího Dvořáka se u nás dostavilo až později. ■ Michal Foltá [ext]

První máj se daří jen sociálním demokratům

Když se v květnu před sto lety v Olomouci zrovna nemluví o Smetanově pomníku, baví se lid o prvomájových táborech politických stran. A prý je to bída a politická shromáždění se už přežila. Úplně zoufalé jsou prý tábory, či spíše hloučky německých sociálních demokratů u radnice a českých socialistů jinde na Masarykově (Horním) náměstí. „Originelně ubohým“ je prý tábor komunistů na Wilsonově (Dolním) náměstí u mariánského sloupu. Je tu málo lidí a jedině, co se děje, je prodej odznaků s Leninem po 1 Kč a mávání brožurkami. Pár desítek komunistů pak od barokního sousoší táhne na náměstí Republiky „dobývat kasárny“, kde bolševici řeční za smíchu vojáků v oknech Hanáckých kasáren. Jediný, komu se tábor lidu jakžtakž daří, jsou čeští sociální demokraté, kde prý hezky a strhujícím způsobem řeční olomoucký politik a novinář Josef Šanta.

Německá mládež si neváží krásy

Na Novém Světě žije před sto lety německá většina s menšinou českých sousedů a vztahy jsou jako na houpačce, někdy dobré, někdy horší. V zahradě české mateřské školy staví hlavně pro děti tradiční májky, jenže dlouho zde nevydrží. O den později se jedna májka objevila v zahradě poštovního úředníka Jana Rossiwala, který se ovšem dušuje, že to není jeho práce. Nakonec se povede vypátrat, že máje ze školky odřizli a ukradli novosvětští němečtí výrostci a schválně je pak rozmístili jinde v jejich čtvrti. Český tisk žádá přísné potrestání mládenců, aby česká menšina nemohla být utiskována.

Italové přijedou v 17:52

V sobotu 23. května v 17:52 přijede na hlavní nádraží vlakem výprava italských zemědělců. Hlavním účelem jejich cesty na Hanou je prý snaha seznámit se s vyspělým moravským zemědělstvím, vyrazí proto do Příkaz. ■ mif

POMŮCKA: ATUTY, BEJ, EST, IBRIM	BÁSNÍK	OTŘES	HLE (NÁŘEČNĚ)	INIC. PILAROVÉ	PLOCHÝ ČLUN		KAPKA	DĚLO	ADAMOV- SKÉ STRO- JIRNY	OBRUBA	HORSKÁ JEZERA		OŠÁLITI	TU MÁŠ	20.DEN MAYSKÉHO MĚSÍCE	DROGA Z LO- FOFORY	OSOBNÍ ZÁJMENO
TENKÁ NALEPENÁ VRSTVA						TROFEJ INDIÁNŮ						JINAM (BÁS- NICKY)					
SVAZKY SLÁMY						PRYŠ- COKVĚTÁ ROSTLINA ESTONEC (ŘIDCE)						NÁŠ DRAMATIK SPZ NÁCHODA					
NÁZEV PÍSMENE Ř			CENA AMER. FILMOVÉ AKADEMIE	1 ČÁST TEJENKY										STARO- ARMĚN. MĚSTO			
POJEM ČÍNSKÉ FILOZOFIE				ANTICKÁ NÁDOBA OZNAČENÍ DRUHU VLAKŮ						AMATÉR				ODEJMOUT			JEDEN Z RODIČŮ
ANGL. POMOCNÍK										ANGL. KYSELINA					ZN. AMERICIA 3 ČÁST TEJENKY		
	PRÁCE (HOVOR.)	CIRKA 2 ČÁST TEJENKY				Horáček Kocáb Ruml Drössler Absolonová a další 6. 6. 2025 Olomouc www.festivalfilharmonie.cz						OHRÁTÁ					
KÓD STÁTU DOMINIKY				NEPLA- KATI	SLOVEN- SKÝ SOUHLAS							EGYPTSKÁ ZŘÍCENINA					
ÚRODNÁ												BREPTA	ÚDER RANNÍ VLÁHA				
OTEC (KNIŽNĚ)			NÁZEV HLÁSKY N ANGL. BESEDA			DĚDINY	TVŮRCE	TRIČKO		AUSTR. VAČNA- TEC	OBYČEJ NĚMECKÝ STRÝC					VZDO- ROVAT	JEDNO- MOCNÉ SKUPINY ODVOZENÉ OD ETANU
DRÍT SE UČENÍM									POUŤOVÉ ATRAKCE								
	POLÉV- KOVÝ KNEDLÍČEK TAKHLE				ŠPANĚL- SKÝ JIH HLAS HADA				BŘEMENO (Z LAT)				FEUDÁL ISLÁMSKÝ	LATINSKÁ SPOJKA A PŠTROS			
ZAHRAZO- VATI									SYNCHRO- NIZOVANÉ PLAVÁNÍ BAŠÁNSKÝ MYTH. KRÁL								
KARETNÍ TRUMFY						OKRAJ KOTOUČE (ŘIDČ.)							MUŽSKÉ JMÉNO (22.5.)				
BAVIČ						ZÁVĚSNÉ KLUZÁKY							PYTLO- VINY				

TAJENKA

Mítí na něco peníze, nikterak ještě...

— Josef Čapek (1887—1945) český malíř, spisovatel, fotograf a ilustrátor

Dva vylosovaní výherci dostanou dvě vstupenky na **Festival filharmonie**.

Tajenku křížovky zasílejte do **16. května** poštou na adresu – **Magistrát města Olomouce, Horní náměstí 583, 771 27 Olomouc**. Obálku označte „Tajenka“. E-mailem na: tajenka@olomouc.eu. Nezapomeňte prosím uvést své jméno, telefon a poštovní adresu.

Tajenka z minulého čísla

Nic není nesnesitelnějšího než hlupák, který má štěstí.
(Seneca)

Úspěšní luštitelé: Irma Cmajdálková, Lukáš F. Peluněk a Marika Hrtanová

SUDOKU

			1	8	5	4	
	2	3		7			
1	4				8		2
	5		6	4		1	2
3	6	8					
4	1	2	8	9		6	7
	8		7	3	6	2	1
6	3	7		1			5
	9			8	4		

						3	
			2	7	1	4	5
	8		4		3	1	6
				6		8	3
5		2			7		
9	6	8					
						1	2
4		8	3		7		

							1
			6				7
4		8	5	7	2		
6				2		8	4
				3	7		
	8				1		
				9		5	
9		1					
	7			4	6	9	1

TIRÁŽ

Olomoucké listy ČASOPIS OBČANŮ STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE • měsíčník | ročník 27 | číslo 5 | vychází 5. 5. 2025

Vydává: statutární město Olomouc – Rada města Olomouce • Adresa: Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc IČO: 00299308 Registrace: MK ČR E 11006, ISSN 2787-9143 • Telefon: 585 513 263, 585 513 341 • E-mail: redakce@olomouc.eu • Web: listy.olomouc.eu • Redakční rada: Milošlav Tichý, Vladimír Prášil, Otakar Štěpán Bačák, Martin Šinkovský, Dominika Kovaříková, Andrea Hanáčková, Martin Hála, Pavel Konečný • Fotografie ve vydání: Daniel Schulz, Jan Andreáš, Jakub Čermák, Jan Pořízek, Pavel Snášel, Pavel Konečný, Vojtěch Duda, Martin Špelda, Marek Zeman, Marek Talpa, Radomír Pavlík, nextbike Czech Republic, MUO, VFO, TSMO, DPMO, UP, MPO, MMOL • Inzerce: Jana Juráková, inzerce@olomouc.eu, 773 617 353 • Sazba: Jan Hřinda - Machovský s. r. o. Tisk: SAMAB Press GROUP, a. s. • Distribuce: Česká pošta, s. p. Náklad: 55 000 ks • Periodický tisk územního samosprávného celku • Neprodejné

Svátky města

6.–7. června 2025

svatkymesta.olomouc.eu

PR2505030

TIPY NA AKCE VĚDECKÉ KNIHOVNY V OLOMOUCI

6. 5. **Autorské čtení Rony Othmann**

7. 5. **Československo – Polsko:
Vztahy v letech 1918–1948**
Přednáška

12. 5. **Dvě staletí v divočině**
Přednáška

14. 5. **Dny umění nevidomých**
Koncert

19. 5. **Pozvání na skleničku se Zdeňkou Frišenskou**
Beseda

23. 5. **Noc kostelů v Červeném kostele**

31. 5. **Sousedská slavnost**
Celodenní program ve spolupráci s KMČ Olomouc-střed

**Výstava 250 let s vámi. Vědecká knihovna v Olomouci
jako veřejná knihovna (1775–2025)**

Ač sahají počátky Vědecké knihovny v Olomouci do 16. století a je druhou nejstarší veřejnou knihovnou v ČR, tak si letos připomínáme 250 let od chvíle, kdy své fondy otevřela veřejnosti.

Od 14. 5. 2025 do 31. 8. 2025 bude v Červeném kostele VKOL k vidění nová autorská výstava propagující historii Vědecké knihovny v Olomouci.

Expozice představí formou výstavních panelů, kombinujících text a obraz, vývoj významné moravské, olomoucké instituce v posledních 250 letech její existence.

Vernisáž proběhne 13. května od 17 hod. v Červeném kostele.

Podrobné informace o akcích, časy a rezervace míst na
www.vkol.cz/cervenekostel

VĚDECKÁ
KNIHOVNA
V OLOMOUCI

VKOL

INZ2505040

28. DIVADELNÍ FLORA

rovnost

9-19/5
2025

OLOMOUČ

za finanční
podporu

MINISTERSTVO
KULTURY

Olomoucký kraj

Deutsch-Tschechischer
Zukunftsfonds
Česko-německý
fond budoucnosti

Státní fond kultury ČR

Velyslanectví
Spolkové republiky Německo
Praha

nationales
performance
netz

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

ÖSTERREICH
ZENTRUM OLOMOUČ
NÁRODNÍ CENTRUM
UNIVERSITY PALACEHO

VHS OLOMOUČ

pořadatel

generální
mediální
partner

Česká televize

hlavní
mediální
partner

RESPEKT